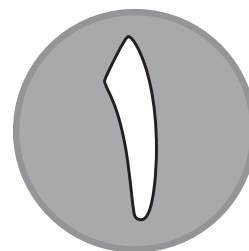

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه

۱۴۰۴/۹/۱۴

آزمون ۱۴ آذرماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

ساعت ۸ تا ۹:۲۵ صبح
۸۰ سؤال در ۸۵ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
ریاضی و آمار	۱	۲	۳	۴	۶	
علوم و فنون ادبی	۱	۲	۳	۵	۶	
جامعه‌شناسی	۱	۲	۵	۷	۸	
روان‌شناسی	۱	۲	۴	۵	۷	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اجباری	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۴	اجباری	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۵	انتخابی	جامعه‌شناسی (۱)	۵	۶۱	۶۵	۵
		جامعه‌شناسی (۲)	۵	۶۶	۷۰	
۶	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

شمارش، احتمال
چرخه آمار در حل مسائل
صفحه‌های ۱ تا ۴۴

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱- **نهایی** مجموعه $A = \{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ مفروض است، با ارقام موجود در این مجموعه چند عدد ۵ رقمی مضرب ۵ و بزرگتر از ۳۰۰۰۰ بدون تکرار

ارقام می‌توان نوشت؟

۳۸۰ (۴)

۱۸۰ (۳)

۴۲۰ (۲)

۲۴۰ (۱)

۲- می‌خواهیم از بین ۹ نفر که ۲ نفر از آن‌ها هم‌کلاسی هستند. یک تیم ۶ نفره فوتسال تشکیل دهیم، به طوری که دو هم‌کلاسی با هم عضو تیم نباشند،

این کار به چند طریق امکان‌پذیر است؟

۶۴ (۴)

۴۹ (۳)

۳۶ (۲)

۸۴ (۱)

۳- در پرتاب یک تاس، سه پیشامد A ، B و C به ترتیب به صورت «عدد اول آمدن»، «عدد مربع کامل آمدن» و «عدد کوچکتر از ۴ آمدن» تعریف

می‌شوند. کدام دو پیشامد ناسازگارند؟

(۴) همه پیشامدها سازگارند.

B, C (۳)

A, B (۲)

A, C (۱)

۴- اگر $A \subseteq B'$ باشد، آنگاه حاصل $P(A \cup B) - P(A)$ همواره کدام است؟

۱ (۴)

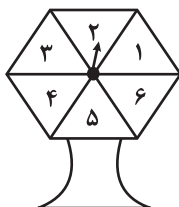
صفر (۳)

$P(B)$ (۲)

$P(A)$ (۱)

۵- **نهایی** عقربه دستگاه چرخنده روبه‌رو، پس از به حرکت درآمدن روی یکی از ۶ ناحیه که به طور مساوی تقسیم شده می‌ایستد و عددی را نشان

می‌دهد. با چه احتمالی عقربه روی یک عدد اول می‌ایستد؟

$\frac{1}{6}$ (۲)

$\frac{1}{2}$ (۱)

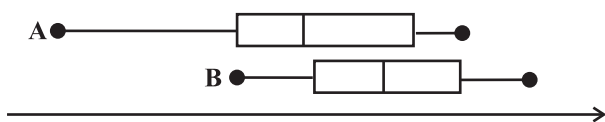
$\frac{2}{3}$ (۴)

$\frac{1}{3}$ (۳)

۶- ۹ دانش‌آموز با شماره‌های ۱ تا ۹ در کلاسی داریم. همچنین صندلی‌ها را با همین شماره‌ها نام‌گذاری کرده‌ایم. اگر هر دانش‌آموز به تصادف بر یک صندلی بنشیند، احتمال آن‌که دانش‌آموزان با شماره‌های اول در صندلی‌های زوج قرار بگیرند، کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{144}$ (۲) $\frac{1}{63}$ (۳) $\frac{1}{72}$ (۴) $\frac{1}{126}$

۷- نمودار جعبه‌ای مربوط به نمرات درس ریاضی و آمار در کلاس‌های A و B در یک آزمون به صورت زیر است. کدام نتیجه‌گیری درست است؟

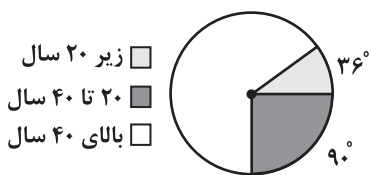
(۱) برای کلاس A، اعلام میانه نمرات گمراه کننده است.

(۲) برای کلاس B، اعلام میانگین نمرات گمراه کننده است.

(۳) نمرات کلاس B را بهتر است با نمودار میانگین - انحراف معیار نیز نمایش داد.

(۴) برای کلاس A، شاخص انحراف معیار بهتر از شاخص دامنه میان چارکی است.

۸- از یک موزه تاریخی به طور میانگین روزانه ۱۰۰۰ نفر بازدید می‌کنند که فراوانی بازدیدکنندگان در گروه‌های سنی مختلف در نمودار زیر نمایش داده شده است. اگر با برگزاری اردو توسط مدارس تعداد بازدیدکنندگان زیر ۲۰ سال دو برابر نسبت به قبل اضافه شود و همین تعداد به کل بازدیدکنندگان

اضافه شود، چند درصد بازدیدکنندگان در گروه سنی زیر ۲۰ سال خواهند بود؟

- (۱) ۲۵٪ (۲) ۳۰٪ (۳) ۳۵٪ (۴) ۴۰٪

۹- **نهایی** توصیف داده‌های کمی، طرح ایده‌های جدید و روش انجام کار به ترتیب مربوط به کدام یک از گام‌های چرخه آمار هستند؟

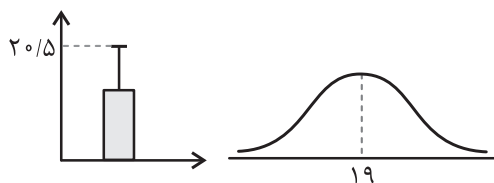
(۱) طرح و برنامه‌ریزی - بحث و نتیجه‌گیری - گردآوری و پاکسازی داده‌ها

(۲) تحلیل داده‌ها - بیان مسئله - بحث و نتیجه‌گیری

(۳) طرح و برنامه‌ریزی - تحلیل داده‌ها - بحث و نتیجه‌گیری

(۴) تحلیل داده‌ها - بحث و نتیجه‌گیری - طرح و برنامه‌ریزی

۱۰- نمودارهای زیر، برای تعدادی داده رسم شده‌اند. تقریباً ۹۶ درصد داده‌ها در کدام محدوده قرار دارند؟

(۱) ۱۷/۵ تا ۲۰/۵

(۲) ۱۶ تا ۲۲

(۳) ۱۸ تا ۲۰

(۴) ۱۵/۵ تا ۲۱/۵

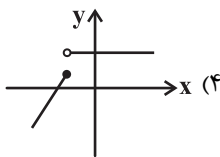
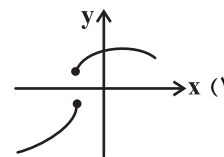
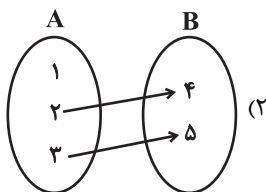

تابع
(توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی)
صفحه‌های ۲۱ تا ۳۳

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

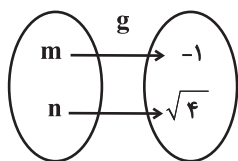
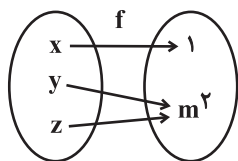
ریاضی و آمار (۲)

۱۱- کدام گزینه یک تابع را نشان می‌دهد؟

(۳) $[(2, 4), (\frac{1}{\sqrt{3}}, 2), (\frac{4}{\sqrt{3}}, 3)]$

۱۲- اگر نمودارهای ون مقابل مربوط به تابع ثابت f و تابع همانی g باشد، مقدار $m + n$ کدام است؟

(۲) ۳

(۱) -۱

(۴) -۳

(۳) ۱

۱۳- اگر تابع $f = \{(2n, t), (2m, t^2), (2m-1, -1+n)\}$ یک تابع همانی باشد و $n > 0$ آنگاه مقدار n کدام است؟

(۴) ۲

(۳) $\frac{1}{2}$

(۲) ۴

(۱) $\frac{1}{4}$

۱۴- یکی از زوج مرتب‌های مربوط به تابع ثابت $f, (a, \sqrt{a})$ است. اگر $f(a) \times f(\frac{1}{a}) = 3f(a^2)$ باشد، دامنه تابع f کدام مجموعه می‌تواند باشد؟

(۴) $\{2, \sqrt{2}, \frac{1}{2}, 4\}$

(۳) $\{3, \sqrt{3}, \frac{1}{3}, 1\}$

(۲) $\{6, \sqrt{6}, \frac{1}{6}, 36\}$

(۱) $\{3, \sqrt{3}, \frac{1}{3}, 9\}$

۱۵- اگر $f = \{(a^2 - 4a, -3), (2n+3, \frac{-1}{n}), (\frac{1}{a}, -n)\}$ یک تابع همانی و $g = \{(5, \frac{1}{a}), (\sqrt{2}, 2c^2 - \sqrt{3})\}$ یک تابع ثابت باشد، آن گاه حاصل

$g(\sqrt{2})$ کدام است؟

- (۱) $\sqrt{2}$ (۲) $-\sqrt{3}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) ۱

۱۶- به ازای چه مقدار از a رابطه $f(x) = \begin{cases} x^2 - 1 & , x \geq 3 \\ 4x + a & , x \leq 3 \end{cases}$ نشان دهنده یک تابع است؟

- (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) -۴ (۴) -۳

۱۷- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) اگر f تابع همانی باشد و $D_f = \mathbb{R}$ آنگاه $f(x) + f(-x) = 0$ است.

(۲) اگر تابع f ثابت باشد و از نقطه $(1, 2)$ بگذرد به ازای هر $x \in D_f$ ، $f(x) = 1$ است.

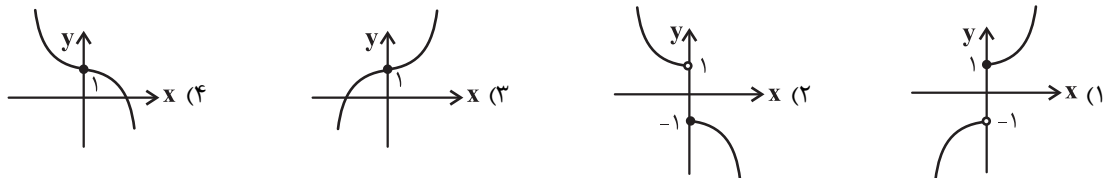
(۳) اگر f تابع همانی باشد، آنگاه نمودار تابع f روی نیمساز ناحیه اول و سوم قرار دارد.

(۴) اگر f تابع ثابت باشد و $f(x) = 0$ آنگاه برد تابع f یک عضو است.

۱۸- اگر $f(x) = \begin{cases} 3x + a & , x > 0 \\ x^2 + b & , x \leq 0 \end{cases}$ ، $f(1) = 5$ و $f(-1) = 2$ باشد، حاصل $f(2b) + f(-a)$ کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) ۸ (۳) ۹ (۴) ۱۳

۱۹- نمودار تابع $f(x) = \begin{cases} -x^2 + 1 & , x \leq 0 \\ x^2 + 1 & , x > 0 \end{cases}$ به کدام صورت است؟

۲۰- کدام خط زیر، نمودار تابع با ضابطه $f(x) = \begin{cases} x^2 - 1 & , x \geq 0 \\ x & , x < 0 \end{cases}$ را در دو نقطه قطع می کند؟

- (۱) $y = 0$ (۲) $y = 1$ (۳) $y = -\frac{3}{4}$ (۴) $y = -\frac{1}{4}$

علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳):

فصل یکم

فصل دوم

سبک‌شناسی قرن‌های دوازدهم

و سیزدهم

(دوره بازگشت و بیداری)

اختیارات شاعری (۱): زبانی

صفحه‌های ۱۰ تا ۵۶

علوم و فنون ادبی (۱):

فصل چهارم

(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)

+ کارگاه تحلیل فصل چهارم

صفحه‌های ۷۹ تا ۱۰۷

آرایه‌های ادبی (مطالعه تکمیلی):

تشبیه، استعاره، مجاز

۲۱- به‌ترتیب ویژگی ادبی و فکری شعر سده‌های پنجم و ششم در کدام گزینه آمده است؟

(۱) رواج داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی - ورود اصطلاحات عرفانی

(۲) رواج مفاخره در شعر - فاصله‌گرفتن غزل از عشق زمینی

(۳) به‌کارگیری ردیف‌های فعلی و اسمی دشوار - فراوانی ترکیبات نو

(۴) رواج هجو در شعر - رواج حس دینی

۲۲- کدام گزینه از دیدگاه سبک‌شناسی نثر قرن‌های پنجم و ششم نادرست است؟

(۱) به علت گسترش عرفان و تصوف و بهره‌گیری از نویسندگان تربیت‌یافته در خراسان و عراق کاربرد لغات عربی افزایش یافت.

(۲) نثر ساده به کمال رسید و نثر موزون و فنی در این دوره متداول شدند.

(۳) حذف افعال به قرینه و رواج نثر داستانی، تمثیلی و عرفانی از ویژگی‌های نثر این دوره است و تاریخ بیهقی و مقامات حمیدی از آثار این دوره هستند.

(۴) کاربرد لغات مهجور عربی، ترکی و مغولی و اصطلاحات علمی و فنی در این دوره مشهود است.

۲۳- **نهایی** کدام گزینه درباره تاریخ ادبیات و سبک دوره بیداری صحیح است؟

(۱) در دوره بیداری نگرش شاعران و نویسندگان کلی‌تر شد و مفاهیم ذهنی بیشتری را در بر گرفت.

(۲) نثر در دوران مشروطه با ویژگی‌هایی چون نوگرایی، تجددخواهی و آزادی‌طلبی و با هدف تأثیر بر عامه مردم گسترش یافت.

(۳) تنها تحقیق ادبی و تاریخی قابل توجه دوره بیداری «داستان باستان» تألیف ناظم الاسلام کرمانی است که موضوع آن تاریخ مشروطه است.

(۴) ابوالقاسم لاهوتی و فرخی سیستانی از شاخص‌ترین شاعران حوزه «کارگری» اند.

۲۴- در میان عبارات زیر کدام موارد از دیدگاه تاریخ ادبیات درست است؟

(الف) صبا کاشانی در مثنوی، قصیده و غزل آثاری چون «گلشن صبا» (به تقلید از «گلستان» سعدی) و «خداوندنامه» (حماسه‌ای مذهبی) به یادگار گذاشت.

(ب) میرزا محمدصادق امیری فراهانی فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود، وی سردبیری روزنامه مجلس را بر عهده داشت. شعر سیاسی او شامل قصاید، ترجیع‌بندها و مسط‌هایی است.

(ج) فرخی یزدی به سبب آزادی‌خواهی به زندان افتاد و تحت تأثیر شاعران گذشته به‌ویژه مسعود سعد و سعدی بود، از نمونه‌های اشعار انتقادی او شعر «ای قلم» است.

(د) محمدتقی بهار علاوه بر آشنایی با ادبیات کهن از مسائل روز جامعه آگاه بود و در سبک خراسانی با زبانی حماسی شعر می‌سرود.

(۱) «ب، د» (۲) «الف، د» (۳) «الف، ج» (۴) «ب، ج»

۲۵- **نهایی** به‌ترتیب ریاست «انجمن ادبی خاقان» را چه کسی بر عهده داشت و چه کسانی «انجمن ادبی اصفهان» را اداره می‌کردند؟

(۱) فتحعلی‌شاه قاجار - میرزا عبدالوهاب نشاط و صبا کاشانی (۲) فتحعلی‌شاه قاجار - مشتاق اصفهانی و چند تن از ادیبان

(۳) میرزا عبدالوهاب نشاط - مشتاق اصفهانی و چند تن از ادیبان (۴) میرزا عبدالوهاب نشاط - میرزا عبدالوهاب نشاط و صبا کاشانی

۲۶- چند مورد از گزاره‌های زیر درباره نثر دوره بیداری درست است؟

(الف) در سال‌های اول مشروطه بیشتر نویسندگان مطالب خود را در قالب مقاله در روزنامه‌ها منتشر می‌کردند.

(ب) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های عاشقانه بود.

(پ) میرزا آقا تبریزی اولین کسی بود که در ایران به نوشتن نمایش‌نامه فارسی پرداخت.

(ت) ترجمه آثار اروپایی در ایران با ایجاد چاپ‌خانه در زمان مظفرالدین‌شاه آغاز شد.

(ث) تحقیقات ادبی و تاریخی در محدوده تاریخی مشروطه جاذبه‌ای نداشت.

(۱) سه (۲) یک (۳) چهار (۴) دو

۲۷- عبارات همه گزینه‌ها به جز ... از نظر سبکی مشابه نوشته‌های قائم‌مقام فراهانی است.

- (۱) مخلصان را امشب بزمی نهاده و اسباب عیشی ترتیب داده. دلم پیاله، مطربم ناله، اشکم شراب، جگرم کباب.
- (۲) در نعت وجود و شرح شهودش از قصور گریزی نیست و در قدس جمال و عزّ جلالش شبیه و نظیری نه.
- (۳) هیچ دیوار و هیچ مانعی، حتی دیوار و پرده حقایق و طبیعیات و حتی اوهام و نیستی‌ها، مانع و رهبند خیال و فکر بشر نتوانند شد.
- (۴) چون اراده ازلی بر این بود که نخل امکان به بار آید و باغ کیهان بیاراید، حقیقت انسانی موجود شد.

۲۸- در کدام بیت ویژگی سبک عراقی (سده‌های پنجم و ششم) وجود ندارد؟

- (۱) باقی آن گاهی شوم کز خویشتن یابم فنا
مرده اکنونم که نقش زندگی دارم کفن
- (۲) آستانات گنبد سیماب‌گون را متکاست
بنده سیماب‌دل سیماب شد زین متکا
- (۳) تو را دل دادم ای دلبر، شبت خوش باد، من رفتم
تو دانی با دل غم‌خور، شبت خوش باد، من رفتم
- (۴) رنگ نیلوفر بود رنگش از آن از بیم او
جز به آب اندر نباشد هر کجا نیلوفر است

۲۹- با توجه به ویژگی‌های فکری، بیت کدام گزینه متعلق به سبک بیداری نیست؟

- (۱) کجاست حزبی از آزادگان که چون پدران
ز خصم جان بستاند به دوست جام دهد
- (۲) باغ پدر چون به رهن داده‌ای ای پور
جان تو مرهون شده است بیت حزن را
- (۳) این جعبه که آرا همه در دامن اوست
چون دور سپهر بی‌وفایی فن اوست
- (۴) سرای مدرسه و بحث علم و طاق و رواق
چه سود چون دل دانا و چشم بینا نیست

۳۰- ترتیب آرایه‌های «تشبیه بلیغ، استعاره مصرحه، مجاز و استعاره مکنیه» در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (الف) ای لعل درفشان تو کرده بیان روح
نام تو داده خلق جهان را نشان روح
- (ب) از من مکن کناره که عمری است تا به مهر
می‌پرورم وفای تو را در میان روح
- (ج) گویند روح را نبود در جهان مکان
یاقوت آبدار تو اینک مکان روح
- (د) جسم تو را به عالم خاکی چه نسبت است
روح است جان عالم و جسم تو جان روح

(۱) «د» - «ج» - «الف» - «ب» (۲) «ب» - «ج» - «الف» - «د» (۳) «د» - «الف» - «ب» - «ج» (۴) «د» - «الف» - «ج» - «ب»

۳۱- کدام گزینه از لحاظ آرایه‌های ادبی دارای خطا است؟

- (۱) مرا دست هجرانت خاری نهاد
گل دلگشای تو ناچیده هیچ (اضافه استعاری)
- (۲) ز مه‌ت تنم گشت همچون هلال
مه دلربای تو نادیده هیچ (تشبیه گسترده و استعاره آشکار)
- (۳) تو خورشید حسنی و من ذره‌وار
برون از هوای تو نگزیده هیچ (دو نوع تشبیه)
- (۴) نکرده است ابن یمین سرمه‌ای
به از خاک پای تو در دیده هیچ (مشبه در مصراع دوم و مشبهه در مصراع اول)

۳۲- آرایه‌های شاخص هر بیت در کدام گزینه بیان شده است؟

- (الف) بر وصالش یک نفس گر دسترس باشد مرا
حاصل عمر عزیز آن یک نفس باشد مرا
- (ب) جان فدای شکر شیرین شورانگیز او
کز فراقش دست بر سر چون مگس باشد مرا
- (ج) تا نبیند بلبل طبعم گل رخسار او
گر جهان باغ ارم گردد قفس باشد مرا
- (د) گر سرم را هست سامانی همه سودای توست
نقد داغ است ار به چیزی دسترس باشد مرا

(۱) «مجاز»، «استعاره»، «تلمیح»، «تشبیه بلیغ اضافی»
(۲) «مجاز»، «تشبیه»، «تشبیه بلیغ اضافی»، «استعاره»
(۳) «استعاره»، «تضمنین»، «تشبیه»، «مجاز»
(۴) «مجاز»، «تشبیه گسترده»، «مجاز»، «تشبیه بلیغ اسنادی»

۳۳- آرایه‌های «تشبیه، جناس همسان، استعاره مصرحه، جناس ناهمسان» به ترتیب در کدام گزینه وجود دارد؟
 الف) که حافظ چو مستانه سازد سرود
 ب) چو من اندر تک جویم چو روم آب چه جویم
 ج) نمی‌روم قدمی راه بی اشاره دل
 د) کم نشد از گریه مستانه، خواب غفلتم

۱) «الف»، «ب»، «ج»، «د»

۲) «الف»، «ب»، «ج»، «د»

۳) «ج»، «ب»، «د»، «الف»

۴) «ج»، «ب»، «د»، «الف»

۳۴- آرایه‌های بیت زیر کدامند؟

«ببین که سیب زرخندان تو چه می‌گوید»

۱) یک استعاره مصرحه، تشبیه فشرده، تلمیح

۲) تشبیه، تلمیح، جناس ناقص

۳) جناس ناقص، تضمین، مجاز

۴) تلمیح، مجاز، دو استعاره مصرحه

۳۵- آرایه‌های درج‌شده در مقابل کدام بیت از ابیات زیر، کاملاً درست نیست؟

۱) خاک کوی او خوهم کز هر سوش

۲) شمع آمد و گفت چون مرا نیست قرار

۳) به که سر بر سر بالین سلامت بنهم

۴) جواب آن غزل است این که خواجه حافظ گفت

مرا به می‌کده بر، در خم شراب انداز (جناس - تضمین)

۳۶- آرایه‌های مقابل همه ابیات تماماً درست است؛ به جز:

۱) زین آتش نهفته که در سینه من است

۲) خم ابروی تو در صنعت تیراندازی

۳) آنکه خاشاک بتان از کعبه رفت

۴) من زبانی سرخ دارم با سر سبزی که هست

در چنین هنگامه زیر سایه سرپوش چشم (جناس، استعاره)

۳۷- آرایه‌های «استعاره، جناس، تلمیح، تشبیه و کنایه» به ترتیب، در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

تماشای تو از یوسف خریدن باز می‌دارد

الف) اگر بی‌پرده در بازار مصر آیی زلیخا را

در بند مکن خیره طلب، ملکات دارا

ب) در بند مدارا کن و در بند میان را

زین‌سان که ما ز آتش دل در گرفته‌ایم

ج) طوفان نوح، سرد نسازد تنور ما

که صد فریاد از فرهاد زرین‌چنگ برخیزد

د) به مژگان بیستون را آن‌چنان از پیش بردارم

خوشا منصور کز دار فنا سرمنزلی دارد

ه) مرا سرگشتگی نگذاشت بر زانو گذارم سر

۱) «ه» - «د» - «ج» - «الف» - «ب»

۲) «ج» - «ب» - «ه» - «الف» - «د»

۳) «د» - «ه» - «الف» - «ج» - «ب»

۴) «د» - «ه» - «الف» - «ج» - «ب»

۳۸- در کدام ابیات همه همزه‌ها حذف شده است؟

الف) خیز و در کاسه زر آب طربناک انداز

ب) در سه سال آنچه بیندوختم از شاه و وزیر

اکنون که لاله پرده برافکنند و گل شکفت

ج) دل را چو لاله از می گلگون شکفته‌دار

خصمیش کند جانش گر از کفن اندیشد

د) عاشق که به صد زاری در عشق تو جان بدهد

باده صاف خور از زان که صفا می‌طلبی

ه) دردی درد کش از زان که هوا می‌خواهی

۱) «ب» - «الف»

۲) «ب» - «ه»

۳) «الف» - «د»

۴) «ج» - «ه»

۳۹- کدام بیت فاقد اختیار زبانی است؟

- (۱) جایی که کار دانه کند قطره شراب
 (۲) گشاده رویی ساحل به کار ما ناید
 (۳) مردانه قدم بر سر مستی بنهادیم
 (۴) چند گریبان درم ز شوق جمالش
- آرد به دام طبع ز عالم رمیده را
 سرشک برد به ساحل سفینه ما را
 به زین لگدی بر سر هستی نتوان گفت
 برفکن ای باد صبح دامن خرگاه

۴۰- در همه ابیات اختیار زبانی «حذف همزه و تغییر مصوت کوتاه به بلند» دیده می شود به جز؟

- (۱) خنک باد سحرگاهی که در کوی تو گه گاهش
 (۲) دعایی خوانش ای زاهد که چندین خاطر خسته
 (۳) اندر آ ای جان که در پای تو جان خواهم فشاند
 (۴) به دست باد گهگاهی سلامی می رسان یارا
- مجال خاک بوسی هست و ما را نیست آن یارا
 به همراهی آن جان جهانم می رود بیرون
 دستیاری کن که دستی بر جهان خواهم فشاند
 که از لطف تو خود آخر سلامی می رسد ما را

۴۱- کدام بیت، دارای همه انواع اختیار زبانی است؟

- (۱) هر که را خوابگه آخر مستی خاک است
 (۲) با لب خشک گوید او قصه چشمه خضر
 (۳) به حال سعدی بی چاره قهقهه چه زنی؟
 (۴) چنان به پای تو در مردن آرزومندم
- گو چه حاجت که به افلاک کشی ایوان را؟
 بر قد مرد می برد، درزی عشق او قبا
 که چاره در غم تو های های می داند
 که زندگانی خویشم، چنان هوس نکند

۴۲- در کدام بیت، «سو» متفاوت تلفظ می شود؟

- (۱) صغیر از بهر دیدارش نشیند بر سر راهش
 (۲) وگر نگاه امیدی به سوی هیچکس نیست
 (۳) دیده آزادمردان سوی دنیای دل است
 (۴) ای آه پر افشان به سوی عرش الهی
- بود کانشاه خوبان را نظر سوی گدا افتد
 چرا که تیر ندامت بدوخت چشم امیدم
 سفله باشد آنکه روی دل به دنیا می کند
 خواهم که به گردی نرسد تیر شهابت

۴۳- اختیار زبانی در کدام گزینه نادرست مشخص شده است؟

- (۱) مثنو سخن خصم که بنشین و مرو (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه)
 (۲) راه هزار چاره گر از چار سو بستم (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند)
 (۳) بی زلف سرکشش سر سودایی از ملال (حذف همزه)
 (۴) تیزی شمشیر بنگر قوت بازو ببین (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند)

۴۴- به ترتیب، کدام بیت در وزنی همسان و ناهمسان و کدام بیت دارای تغییر کمیت مصوت بلند است؟

- (الف) دو لب چو دو تا لعل و دو یاقوت شکر بار
 (ب) روز خوش گشت و هوا صافی و گیتی خرم
 (پ) ابروی یار در نظر و خرقه سوخته
 (ت) تو دارو و درمان دل و دیده ریشی
 (ث) ساقی بیا که از مدد بخت کارساز
- دو رخ چو دو گلبرگ و دو خورشید زره پوش
 آبها جاری و می روشن و دلها بی غم
 جامی به یاد گوشه محراب می زدم
 بیرون ز دل و دیده تو را جا نتوان کرد
 کامی که خواستم ز خدا شد میسرم

۴۵- کدام گزاره از لحاظ «عروض و قافیه» دربارهٔ رباعی زیر درست است؟

«آزادی و عشق چون همی نامد راست / بنده شدم و نهادم از یکسو خواست
زین پس چونان که داردم دوست رواست / گفتار و خصومت از میانه برخاست»

(۱) وزن رباعی مستفعل مستفعل مستفعل مستف است.

(۲) ابیات دارای جناس و تشبیه هستند.

(۳) حرف اصلی قافیه دو واج دارد و «ت» حرف روی است.

(۴) دو مورد حذف همزه و دو تغییر کمیت مصوت کوتاه مشهود است.

۴۶- بیت «من اول روز دانستم که با شیرین درافتادم / که چون فرهاد باید شست دست از جان شیرینم» با بیت کدام گزینه ارتباط معنایی ندارد؟

(۱) نی حدیث راه پر خون می‌کند قصه‌های عشق مجنون می‌کند

(۲) شمع حریم عشقم، پروای کشتنم نیست بسیار دیده‌ام من در زیر پا سر خویش

(۳) نام بلبل ز هواداری عشق است بلند ورنه پیداست چه از مشت پری برخیزد

(۴) من به اوج لامکان بردم و گرنه پیش از این عشق‌بازی پله‌ای از دار بالاتر نداشت

۴۷- متن زیر با بیت کدام گزینه دست کم در یک موضوع قرابت معنایی دارد؟

«اما آن سه که طالب آنند فراخی معیشت است و رفعت منزلت، و رسیدن به ثواب آخرت؛ و آن چهار که به وسیلت آن بدین اغراض توان رسید الفغدن مال است از وجه پسندیده و...»

(۱) چون عزّ عزل هست غم زور و زر مخور چون فرّ فقر هست دم مال و مل مران

(۲) گر شود عالم پر از خون مال مال کی خورد بندهٔ خدا آلا حلال

(۳) حق می‌کند ندا که به ما ره دراز نیست از «مال» لام بفکن و باقی شناس «ما»

(۴) مرو از پی هرچه دل خواهدت که تمکین تن نور جان کاهدت

۴۸- کدام بیت با سایر ابیات قرابت معنایی ندارد؟

(۱) کی رفته‌ای ز دل که تمنا کنم تو را کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تو را

(۲) ای قوم به حج رفته کجایید کجایید معشوق همین جاست بیایید بیایید

(۳) برای دیدن رویش مگرد گرد جهان که او نشسته چو آینه با تو رویاروست

(۴) همه تسبیح او همی‌گویند ریگ در دشت و سنگ بر کهسار

۴۹- کدام بیت با بیت زیر مفهوم یکسانی ندارد؟

«برداشته دل ز کار او بخت»

(۱) نیست ممکن واژگونی‌های طالع بیش از این سرنوشت ماست نام دیگران همچون نگین

(۲) چو پا به بخت خود و اعتبار خویش زدم به روی دست، مرا سرو آشیان می‌داد

(۳) تنزل از طریق رونق بختم نگون سازد به جز ادبار نبود حاصل سامان اقبالم

(۴) بخت بخت و فلک هم نه مهربان که گهی ز خواب پهلوی بخت نگون بجنابند

۵۰- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

(۱) کوچه‌گرد آستین چون اشک حسرت نیستیم هم‌چو مژگان بر در یک خانه پا افشرده‌ایم

(۲) از من گمان مبر که بیاید خلاف دوست ور متفق شوند جهانی به دشمنی

(۳) پاسبان حرم دل شده‌ام شب همه شب تا درین پرده جز اندیشهٔ او نگذارم

(۴) در دل ندهم ره پس از این مهر بتان را مهر لب او بر در این خانه نهادیم

درس‌های اول تا چهارم

صفحه‌های ۲ تا ۴۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۵۱- به ترتیب هر یک از عبارات زیر با کدام موضوع در ارتباط است؟

- گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست و درباره آن کم‌تر می‌اندیشیم.
  - فیلم سینمایی «دورافتاده» نشان می‌دهد فردی برای کشیدن دندان خود، از روش‌های غیرمتعارف استفاده می‌کند و برای آن مدت‌ها وقت می‌گذارد.
  - به تدریج بر ذخیره دانش علمی جهان اجتماعی می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند.
- زبان

- (۱) دانش عمومی - دانش علمی - تلاش‌های علمی - یک پدیده اجتماعی است.
- (۲) دانش عمومی - نتیجه عدم وجود دانش عمومی - دانش علمی - یک پدیده اجتماعی است.
- (۳) دانش عمومی - نتیجه عدم وجود دانش عمومی - تلاش‌های علمی - درباره آن هم دانش عمومی داریم و هم دانش علمی.
- (۴) دانش علمی - دانش عمومی - تلاش‌های علمی - یک پدیده اجتماعی است.

۵۲- کدام گزینه به ترتیب درباره «رابطه دانش علمی و عمومی» درست و درباره «تعارض دانش علمی و عمومی» نادرست است؟

- (۱) بر اساس دیدگاه دوم دانش‌ها خلق و بازسازی واقعیت نیستند بلکه کشف و بازخوانی واقعیت هستند - ایده علوم انسانی و اجتماعی بومی در کشور ما در ارتباط با مشکلات به وجود آمده در ارتباط با تعارض دانش علمی و عمومی مطرح شده است.
- (۲) در دیدگاه اول تفاوت دانش علمی و دانش عمومی در روش آن‌هاست و دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند - تعارض‌ها گاهی با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاه با طرح ایده‌های جدید حل می‌شود.
- (۳) بر اساس دیدگاه سوم هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست زیرا دانش علمی و دانش عمومی رابطه متقابل دارند؛ بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند - با پدید آمدن تعارض‌هایی در ذخیره دانشی ارتباط دوسویه دانش علمی و دانش عمومی قطع می‌شود و دانش علمی به طور همه جانبه از دانش عمومی حمایت نمی‌کند.
- (۴) بر اساس دیدگاه اول دانش علمی در مقابل دانش عمومی از ارزش ناچیزی برخوردار است - جهان‌های اجتماعی مختلف بر اساس هویت فرهنگی خود تعاریف متفاوتی از دانش عمومی دارند.

۵۳- کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

- (۱) علت بحث نکردن علوم انسانی در خصوص فعالیت‌های غیرارادی انسان، کنش نبودن این نوع فعالیت‌ها است.
- (۲) موضوع فلسفه اصل وجود است، یعنی به موجودی خاص نمی‌پردازد.
- (۳) موضوع علوم اجتماعی عام‌تر از علوم انسانی است و علوم اجتماعی بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شود.
- (۴) برخی موضوع علوم انسانی و علوم اجتماعی را یکسان اما روش‌های آنها را متفاوت می‌دانند. این دسته روش علوم اجتماعی را تجربی می‌دانند.

۵۴- چه تعداد از گزاره‌های زیر نادرست هستند؟

- «جامعه‌شناسی خرد» ارزش‌های اجتماعی و سایر پدیده‌های اجتماعی خرد را مورد بررسی قرار می‌دهد.
- علوم طبیعی با شناخت طبیعت و قوانین آن، به انسان قدرت پیش‌بینی حوادث طبیعی و پیشگیری از آن‌ها را می‌دهد و به او در استفاده از طبیعت کمک می‌کنند.
- در جامعه‌شناسی براساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی، رویکردهای مختلفی شکل گرفته است، جامعه‌شناسی تبیینی، تفسیری و انتقادی سه رویکرد اصلی در جامعه‌شناسی‌اند.

- علوم طبیعی، جهان طبیعی و پدیده‌های آن را مطالعه می‌کند و درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان آگاهی می‌دهند.

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۵۵- به ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

(الف) کدام مورد در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم؟

(ب) ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی چه نامیده می‌شود؟

(ج) جامعه‌شناسان برای شناختن نظم چه می‌کنند؟

- (۱) نظام اجتماعی - قواعد اجتماعی - آشنایی‌زدایی
- (۲) نظم اجتماعی - قواعد اجتماعی - عادت‌زدایی
- (۳) نظام اجتماعی - ساختار اجتماعی - تبیین
- (۴) نظم اجتماعی - ساختار اجتماعی - آشنایی‌زدایی

۵۶- **تهایی** به ترتیب کدام گزینه جدول زیر را به درستی تکمیل می کند؟

پیش بینی و کنترل پدیده های اجتماعی	«الف»	حقوق، روان شناسی اجتماعی و جغرافیای انسانی
«ج»	بیان چرایی یک پدیده	«ب»

(۱) تبیین - علوم انسانی - موضوع جامعه شناسی تبیینی

(۲) هم تغییری - علوم اجتماعی - هدف جامعه شناسی تبیینی

۵۷- به ترتیب علت هر یک از موارد زیر چیست؟

- کنش انسان را نمی توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد.

- در جامعه شناسی تبیینی ضد ارزش بودن کینه توزی و خودخواهی قابل مشاهده و فهم نیست.

- فراگیرتر و عمیق تر شدن فجایع انسانی و زیست محیطی

(۱) روش تجربی توان فهم معانی کنش انسان ها را ندارد - ناتوانی روش های تجربی در جامعه شناسی تبیینی - فهم همدلانه

(۲) انسان ها برخلاف پدیده های طبیعی آگاهانه عمل می کنند - رکود اراده ها - پیشرفت های چشمگیر جهان غرب در حوزه صنعت و فضا

(۳) تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم - ناتوانی روش های تجربی - روش تجربی توان فهم معانی کنش انسان ها را ندارد

(۴) روش تجربی توان فهم معانی کنش انسان ها را ندارد - با استفاده از روش های تجربی نمی توان گفت که کینه توزی یک رذیلت اخلاقی است -

پیشرفت های چشمگیر جهان غرب در حوزه صنعت و فضا

۵۸- هر کدام از موارد زیر به ترتیب با کدام موضوع در ارتباط اند؟

- انسان در فیلم «تلقین»

- زرد، قرمز، آبی اثر واسیلی کاندینسکی

- جشنواره زیبایی مستر المپیا

(۱) انسان به مثابه آگاهی و معنا - تفسیر نقاش از اثر خود - سقوط ارزش ها

(۲) انسان به مثابه شیء - فهم همدلانه - افول معانی

(۳) انسان، موجودی آگاه - فهم همدلانه - افول معانی

(۴) انسان به مثابه آگاهی - تفسیر نقاش از اثر خود - رکود اراده ها

۵۹- کدام گزینه از عوارض فضای مجازی نیست؟

(۱) سبب می شود فرد کاربر با وجود دسترسی به مطالب زیاد و متنوع از دسترسی به مطالب مهم محروم گردد.

(۲) با وجود پیشرفت انسان در علم و تکنولوژی سبب می شود که ارتباط فرد با خدا و عناصر معنوی به تیرگی گراید و به سوی گناه کشیده شود.

(۳) سبب می شود که فرد کاربر از زمان و مکان خودش جدا شود.

(۴) فرد کاربر با وجود آزادی و قدرت، تحت کنترل قرار می گیرد و با وجود سرگرم شدن، سطحی می شود.

۶۰- **تهایی** هر کدام از موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی است؟

- «ففس آهنین» به تعبیر مارکس

- اندازه گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین نژاد آریایی

- فاجعه هیروشیما و ناکازاکی

(۱) رکود اراده ها - سقوط ارزش ها - سقوط ارزش ها

(۲) افول معانی - رکود اراده ها - سقوط ارزش ها

(۳) رکود اراده ها - افول معانی - افول معانی

(۴) سقوط ارزش ها - رکود اراده ها - افول معانی

جامعه‌شناسی (۱)

در این بخش، از میان سؤالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید. می‌توانید به سؤالات ۶۱ تا ۶۵ «یا» به سؤالات ۶۶ تا ۷۰ پاسخ دهید. وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

هویت

هویت ایرانی (۱، ۲، ۳ و ۴)
صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۴۲

۶۱- به ترتیب پاسخ درست کدام است؟

- چرا زبان فارسی دری مرزهای امپراتوری‌های گورکانی و عثمانی را درنوردید؟
- چگونه تصویری که مستشرقان از هویت جهان اسلام القا می‌کردند در بین جوامع اسلامی رواج پیدا کرد؟
- جامعه ایران چگونه به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد؟

- (۱) چون مسلمانان پس از فتح ایران با نظام دیوانی ایرانیان روبه‌رو شدند - هویت فرهنگی جوامع اسلامی در قالب عناوین ناسیونالیستی امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف تقسیم می‌کند - با بازگشت به یک خویشتن صرفاً تاریخی
- (۲) به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام - هویت فرهنگی جوامع اسلامی در قالب عناوین ناسیونالیستی امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف تقسیم می‌کند - با بازگشت به یک خویشتن صرفاً تاریخی
- (۳) به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام - قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت - با بازگشت به هویت اسلامی خود
- (۴) چون مسلمانان پس از فتح ایران با نظام دیوانی ایرانیان روبه‌رو شدند - قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت - با بازگشت به هویت اسلامی خود

۶۲- به ترتیب پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر چیست؟

- «هژمونی» به چه موردی اطلاق می‌شود؟
- سلبریتی‌ها و ستارگان هنری چه نوع کنشگرانی هستند و چه تأثیری دارند؟
- کدام عبارت در رابطه با مقبولیت درست است؟

- شعار جمهوری فرانسه بر سر در یک کلیسا بعد از قانون سال ۱۹۰۵ میلادی نشان‌دهنده چیست؟

- (۱) اعمال سلطه سیاسی مانند به کارگیری اسلام‌هراسی در آمریکا توسط رسانه‌ها - کنشگران اجتماعی هستند و گاهی تأثیرگذاری اجتماعی و فرهنگی بیشتری در مقایسه با دولت‌ها دارند - قدرتی که بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به دست می‌آید دارای مقبولیت است - تأثیرگذاری نظام سیاسی بر نظام فرهنگی
- (۲) اعمال سلطه نظامی یا اقتصادی یک کشور بر کشورهای دیگر - کنشگران فردی هستند و گاهی تأثیرگذاری اجتماعی و فرهنگی بیشتری در مقایسه با دولت‌ها دارند - مدار مقبولیت حق و باطل بودن است - تأثیر نظام فرهنگی بر نظام سیاسی
- (۳) سلطه به شیوه فرهنگی اعمال می‌شود و از شیوه‌ها و ابزارهای فرهنگی برای توجیه برتری جویی خود استفاده می‌کند - کنشگران فردی هستند و گاهی تأثیرگذاری فرهنگی و اجتماعی بیشتری در مقایسه با دولت‌ها دارند - مدار مقبولیت خواست و اراده کسانی است که قدرت بر آنها اعمال می‌شود - تأثیرگذاری نظام سیاسی بر نظام فرهنگی
- (۴) بیشتر مورد رضایت و پذیرش قرار می‌گیرد - کنشگران اجتماعی هستند و گاهی تأثیرگذاری اجتماعی و فرهنگی بیشتری در مقایسه با دولت‌ها دارند - مقبولیت و مشروعیت حقیقی می‌تواند با هم باشند و در برخی موارد نیز از یکدیگر جدا باشند - تأثیرگذاری نظام فرهنگی بر نظام سیاسی

۶۳- طبق دسته‌بندی ارسطو از انواع حکومت‌ها کدام گزینه جدول زیر را به ترتیب و به درستی کامل می‌کند؟

تعداد حاکمان	شیوه حکومت	بر اساس فضیلت	بر اساس خواست و میل افراد
فرد	«الف»	«ب»	تیرانی
		آریستوکراسی	«ج»

- (۱) اکثریت - پولیتی - استبدادی
- (۲) اقلیت - مونارشی - الیگارشی
- (۳) اکثریت - الیگارشی - دموکراسی
- (۴) اقلیت - پولیتی - مونارشی

۶۴- به ترتیب هر یک از عبارتهای زیر با کدام موضوع در ارتباط هستند؟

- الف) افزایش جمعیت یک جهان اجتماعی
- ب) پذیرش مهاجران
- ج) تأسیس جهان اجتماعی توحیدی
- د) چاره‌اندیشی برای حل مشکل جمعیت

- (۱) بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر - جبران شاخص و نشانه جهان اجتماعی متجدد - هدف اسلام - نهاد سیاست
- (۲) گسترش فرهنگ و معانی - جبران شاخص و نشانه جهان اجتماعی متجدد - هدف اسلام - نهاد سیاست
- (۳) بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر - زوال قوام خانواده - هدف نهایی تمام جهان‌های اجتماعی - نهاد خانواده
- (۴) گسترش فرهنگ و معانی - زوال قوام خانواده - هدف اسلام - نهاد خانواده

۶۵- کدام موارد زیر نادرست هستند؟

- الف) کنش‌های اقتصادی، بخشی از کنش‌های اجتماعی هستند؛ زیرا در رابطه با دیگران صورت می‌گیرند.
- ب) تلاش برای اخذ امتیازاتی مانند رویتر و رژی در دوره پهلوی و نیز صنایع مونتاژ در آن دوره، صورت‌هایی از هجوم اقتصادی به ایران است.
- ج) جهان غرب که هویت خود را بر اساس اقتصاد شکل می‌دهد، سرمایه‌داری را عامل اصلی هویت‌یابی افراد می‌داند.
- د) یک اقتصاد وابسته در بلندمدت احساس رفاه بیشتری را همراه با نوسانات زیاد برای مردم به ارمغان می‌آورد.

- (۱) «الف» - «ب»   (۲) «الف» - «ج»   (۳) «ب» - «د»   (۴) «ب» - «ج»

جامعه‌شناسی (۲)

اگر به سؤال‌های ۶۱ تا ۶۵ پاسخ ندهاید، می‌توانید به سؤال‌های ۶۶ تا ۷۰ پاسخ دهید.

بیداری اسلامی و جهان جدید

(سرآغاز بیداری اسلامی،
انقلاب اسلامی ایران، افق
بیداری اسلامی)
صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۳۶

۶۶- کدام عبارت به ترتیب درباره نخستین بیدارگران اسلامی درست و درباره نسل اول روشنفکران نادرست است؟

- (۱) نخستین بیدارگران در برابر غرب جنبش‌هایی را ایجاد کردند - بیداری را بازگشت به اسلام نمی‌دانستند.
- (۲) به دنبال اصلاح رفتار دولت‌ها در کشورهای اسلامی بودند - اصلاح رفتار دولت را هدف خود نمی‌دانستند.
- (۳) از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند - حکومت آن‌ها در کشورهای اسلامی استبداد استعماری را در پی داشت.
- (۴) بیداری را بازگشت به فرهنگ ایرانی می‌دانستند - نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر نمی‌کردند.

۶۷- هر یک از عبارات‌های زیر با چه موضوعی ارتباط دارند؟

- مقاومت منفی
- جنبش تنباکو
- تغییر ساختار سیاسی
- (۱) حاکمیت ظالمانه و غیرمشروع پادشاه - همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه - جنبش عدالتخانه
- (۲) رقابت با قدرت حاکم - اصلاح رفتار حاکمان یا ساختار حکومت - انقلاب مشروطه
- (۳) تدوین رساله‌های جهادیه - فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی - انقلاب اجتماعی
- (۴) همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه - فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی - تدوین رساله‌های جهادیه

۶۸- موارد کدام گزینه درباره انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن بیستم درست است؟

- الف) انقلاب اسلامی ایران، تنها یک انقلاب سیاسی بود و از آموزه‌های اسلامی بهره می‌برد و به فلسفه‌ها و مکاتب سیاسی غرب تعلق نداشت.
  - ب) انقلاب‌های آزادی‌بخش، اغلب در مقابل بلوک غرب شکل می‌گرفتند و مورد حمایت بلوک شرق بودند.
  - ج) انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق نمی‌شدند و در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند.
  - د) انقلاب اسلامی ایران، انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم، همگی جهت‌گیری ضداستعماری داشتند.
- (۱) «الف» و «ب» (۲) «ج» و «د» (۳) «ب» و «د» (۴) «ب» و «ج»

۶۹- علت هر یک از عبارات زیر کدام است؟

- انقلاب اسلامی نخستین انقلابی بود که بعد از انقلاب فرانسه اتفاق افتاد.
- مسئله اسرائیل به‌عنوان مسئله جهان اسلام مطرح شد.
- (۱) راهکاری برای مبارزه با صهیونیسم ارائه می‌داد - اتکا به فقه سیاسی و اجتماعی شیعی
- (۲) زیرا هیچ‌یک از انقلاب‌های پس از انقلاب فرانسه یک انقلاب جدید نبودند - بازگشت به اسلام و اتکا به فقه سیاسی و اجتماعی شیعی
- (۳) چون به هیچ‌یک از دو بلوک وابسته نبود - شکل‌گیری انتفاضه
- (۴) همه انقلاب‌ها پس از انقلاب فرانسه در جهت بسط و گسترش آن بودند - بهار عربی

۷۰- به ترتیب کدام گزینه با عبارات زیر در ارتباط است؟

- مؤثر در شکل‌گیری و گسترش اندیشه‌های پسامدرن و به‌وجود آمدن رویکرد دینی در غرب
- فروپاشی بلوک شرق به معنای شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد است.
- از نخستین تلاش‌ها برای مقابله با انقلاب اسلامی به‌شمار می‌رود.
- (۱) انقلاب اسلامی - نظریه جنگ تمدن‌ها - کودتای نوژه
- (۲) افول سکولاریسم - نظریه پایان تاریخ فوکویاما - جنگ رژیم بعثی عراق علیه ایران
- (۳) انقلاب اسلامی - نظریه پایان تاریخ فوکویاما - کودتای نوژه
- (۴) افول سکولاریسم - نظریه جنگ تمدن‌ها - جنگ رژیم بعثی عراق علیه ایران

حافظه و علل فراموشی
صفحه‌های ۸۸ تا ۱۱۱پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۷۱- هر کدام از موقعیت‌های زیر به کدام یک از مراحل حافظه اشاره دارد؟

الف) مریم در امتحان تاریخ با دیدن تصاویر مربوط به سلسله صفوی، اسامی شاهان این سلسله را به یاد می‌آورد و آن‌ها را در برگه امتحانی خود می‌نویسد.

ب) مهتاب اسامی شاعران قرن هشتم را براساس وقایع اتفاق افتاده، به رمز تبدیل کرده و آن‌ها را به حافظه می‌سپارد.

ج) خانواده نیما چند سال قبل به شمال کشور سفر کردند و با گذشت چند سال، جزئیات سفر و مسیر را به خاطر دارند.

۱) بازیابی - ذخیره‌سازی - اندوزش

۲) اندوزش - رمزگردانی - بازیابی

۳) بازیابی - رمزگردانی - اندوزش

۴) بازیابی - رمزگردانی - بازیابی

۷۲- کدام یک از عبارات‌های زیر درخصوص «انواع حافظه» درست نمی‌باشد؟

الف) حافظه کاری علاوه بر تأثیرپذیری از زمان، تابع میزان استفاده افراد نیز می‌باشد؛ بنابراین ظرفیت ذخیره‌سازی آن می‌تواند بیشتر از حافظه کوتاه‌مدت باشد.

ب) شباهت حافظه حسی و حافظه بلندمدت در زمان بازیابی اطلاعات و تفاوت این دو حافظه در ظرفیت اندوزش است.

ج) از دلایل اصلی ناتوانی در یادآوری اطلاعات ذخیره‌شده در حافظه کوتاه‌مدت می‌توان به جایگزینی اطلاعات جدید اشاره کرد.

د) ظرفیت حافظه کوتاه‌مدت برای نگهداری اطلاعات محدود و حدود ۵ تا ۹ ماده است.

۱) «الف» - «د»

۲) «ب» - «د»

۳) «الف» - «ج»

۴) فقط «ب»

۷۳- با توجه به حافظه معنایی و رویدادی چند مورد از موارد زیر درست نمی‌باشد؟

الف) نام بردن شهرهای استان سمنان ← حافظه رویدادی

ب) به خاطر داشتن آخرین روز مدرسه ← حافظه رویدادی

ج) حفظ اسامی شعرا برای امتحان ادبیات فارسی ← حافظه معنایی

د) دیدار با مدیر مدرسه در روز یکشنبه در پارک ← حافظه رویدادی

ه) بازگو کردن خاطرات عملیات بیت‌المقدس توسط رزمنده دفاع مقدس ← حافظه معنایی

۱) یک مورد

۲) سه مورد

۳) دو مورد

۴) هیچ کدام

۷۴- درستی و نادرستی عبارات زیر به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

- خطای از نوع «حذف کردن» را با عنوان «فراموشی» می‌شناسیم.

- فراموشی یعنی ناتوانی در بازشناسی اطلاعاتی که قبلاً وارد حافظه شده است.

- در خطای «حذف کردن» فرد چاله‌های ایجادشده را پر می‌کند.

- «حافظه کاذب» یکی از رایج‌ترین موارد خطای «حذف کردن» است.

۱) درست - نادرست - درست - نادرست

۲) نادرست - درست - نادرست - درست

۳) درست - درست - نادرست - نادرست

۴) نادرست - نادرست - درست - درست

۷۵- دانش‌آموزی پس از اتمام کلاس روان‌شناسی در مدرسه، به خانه می‌رود. با فرض اینکه این دانش‌آموز سه روز دیگر آزمون روان‌شناسی دارد، برای

کسب نتیجه بهتر در آزمون و عدم فراموشی محتوای دروس، کدام گزینه صحیح است؟

۱) بهترین شیوه برای کنترل فراموشی محتوای دروس، مرور در روز پیش از آزمون است.

۲) با نزدیک شدن به روز آزمون، شدت فراموشی محتوای تدریس‌شده در کلاس درس، بیشتر می‌شود.

۳) بهترین زمان مرور مطالب برای جلوگیری از فراموشی محتوای تدریس‌شده در کلاس، مرور سه روز پیش از آزمون است.

۴) در صورتی که این دانش‌آموز وقفه‌ای میان مطالعه‌اش نداشته باشد، عملکرد بهتری در آزمون خواهد داشت.

۷۶- سارا که علاقه زیادی به ادبیات دارد، در حال صحبت در مورد نویسنده‌های مختلف و کتاب‌های آن‌ها با دوستش مریم است. میان صحبت، مریم در مورد طرح جلد یکی از کتاب‌ها می‌پرسد و سارا که نام نویسنده، مترجم و انتشارات آن کتاب را می‌داند، از پاسخ به این سؤال باز می‌ماند. کدام گزینه در مورد سارا صحیح است؟

- ۱) سارا به دلیل عدم علاقه کافی به ادبیات، طرح جلد آن کتاب را فراموش کرده است.
- ۲) سارا طرح جلد آن کتاب را رمزگردانی نکرده است.
- ۳) علاقه زیاد به ادبیات و داشتن اطلاعات بیش از حد در مورد آن کتاب، باعث تداخل اطلاعات در ذهن سارا شده است.
- ۴) دلیل اینکه سارا نام نویسنده و مترجم و انتشارات آن کتاب را به یاد می‌آورد، مرور در زمان مناسب است.

۷۷- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) برای بازیابی واژه «مدرسه»، واژه «معلم» نشانه بازیابی کارآمدتری نسبت به «پلیس» است.
- ۲) استفاده مکرر و طولانی مدت از شماره تلفن‌های ذخیره شده در تلفن همراه، باعث تضعیف حافظه می‌شود.
- ۳) نشانه‌های بازیابی معنایی به علت پیچیده تر بودن، از نشانه‌های حسی ناکارآمدتر هستند.
- ۴) برای واژه «هلو»، واژه «گره» نشانه بازیابی ناکارآمدتر از «سیب» است.

۷۸- هر کدام از عبارات‌های زیر، به ترتیب با کدام یک از موارد مطرح شده، همخوانی بیشتری دارد؟

- مطالب مهم و کاربردی، دوست‌داشتنی هستند و راحت تر رمزگردانی می‌شوند.
  - بیشترین فراموشی در ساعات نخستین بعد از یادگیری رخ می‌دهد.
  - تکرار مطالب گذشته و رسیدن به مفهوم جدید نسبت به دفعات گذشته.
  - افرادی که می‌گویند حافظه ما ضعیف است، مشکل توجه دارند.
- ۱) بیان اهمیت مطلب - کاهش فاصله زمانی بین یادگیری و یادآوری مطلب - مرور کارآمد - پرهیز از هم‌زمانی چند فعالیت
  - ۲) ساماندهی مطلب - کاهش فاصله زمانی بین یادگیری و یادآوری مطلب - کاهش اثر تداخل مطلب - پرهیز از هم‌زمانی چند فعالیت
  - ۳) بیان اهمیت مطلب - پرهیز از هم‌زمانی چند فعالیت - کاهش اثر تداخل مطلب - کاهش فاصله زمانی بین یادگیری و یادآوری مطلب
  - ۴) ساماندهی مطلب - پرهیز از هم‌زمانی چند فعالیت - مرور کارآمد - کاهش فاصله زمانی بین یادگیری و یادآوری مطلب

۷۹- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) روش «یادگیری با استراحت» باعث کاهش اثر تداخل می‌شود و تداخل باعث عملکرد ضعیف در یادگیری می‌شود.
- ۲) عبارت «مهدی وقتی تاکتیک‌های دفاعی را توضیح می‌دهد، خودش را دیوار محکمی در مقابل دروازه تیمش تصور می‌کند که هیچ مهاجمی نمی‌تواند از آن عبور کند.» اشاره به مطالعه چندحسی دارد.
- ۳) روش مطالعه «حسین بعد از مطالعه درس روان‌شناسی، به منظور بررسی پیشرفتش از خود آزمون می‌گیرد و در صورت نیاز به مرور مطالب می‌پردازد.» با روش مطالعه پس‌خبا همخوانی کامل دارد.
- ۴) عبارت «حسین کلمه مانع را به این صورت یاد می‌گیرد که تشکیل‌دهنده حروف اول اصول دین است.» به استفاده از رمزگردانی معنا دار اشاره می‌کند.

۸۰- هر یک از موارد زیر، به ترتیب، بیانگر به کارگیری کدام یک از روش‌های بهسازی حافظه است؟

- سارا به منظور یادگیری مفاهیم حافظه حسی و کوتاه مدت، تفاوت‌های آن‌ها را با هم مقایسه می‌کند.
  - سعید مطالبی که یاد گرفته است را به صورت خودمانی بازگو می‌کند تا آنچه را که آموخته است را بهتر به خاطر بیاورد.
  - معلم روان‌شناسی سعی می‌کند هنگام تدریس، مطالب را با مثال‌های متعددی از زندگی روزمره تدریس کند.
  - مهدی هنگام مطالعه، نکات مهم را در نظر می‌گیرد و آن‌ها را یادداشت برداری می‌کند.
- ۱) بسط معنایی - استفاده از رمزگردانی معنا دار - تمایزبخشی - ساماندهی مطلب
  - ۲) تمایزبخشی - برگردان به زبان خودتان - بسط معنایی - استفاده از چند روش حرکتی
  - ۳) تمایزبخشی - استفاده از رمزگردانی معنا دار - بسط معنایی - ساماندهی مطلب
  - ۴) بسط معنایی - برگردان به زبان خودتان - تمایزبخشی - استفاده از چند روش حرکتی

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه

۱۴۰۴/۹/۱۴

آزمون ۱۴ آذرماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

ساعت ۹:۲۵ تا ۱۰:۴۵ صبح

۹۰ سؤال در ۸۰ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۵	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۱) و (۳)	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰
۲	اجباری	تاریخ (۳)	۵	۱۰۱	۱۰۵	۵
۳	انتخابی	تاریخ (۱)	۵	۱۰۶	۱۱۰	۵
		تاریخ (۲)	۵	۱۱۱	۱۱۵	
۴	اجباری	جغرافیا (۳)	۵	۱۱۶	۱۲۰	۵
۵	انتخابی	جغرافیای ایران (دهم)	۵	۱۲۱	۱۲۵	۵
		جغرافیا (۲)	۵	۱۲۶	۱۳۰	
۶	اجباری	فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۷	اجباری	منطق	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۸	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۹	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، محمد بحیرایی، شمیم پهلوان شریف، احمد حسن زاده فرد، علی حسینی نوه، شکیب رجبی، رضا خانباثانی، پیمان طیار، علی قهرمان زاده، عباس مالکی، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیر حسین اشتری، حسن اصحابی، محسن اصغری، سعید جعفری، رضا رنجبری، امیر حسین سعیدی پور، مهدی فروتن، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ربیحه امینی، جواد جلیلیان، امیر حسین خزایی، مریم خسروی دهنوی، یاسین ساعدی، سینا غلامی، مهرداد گرمی، سید آرش مرتضائی فر
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، یاس فاطمه ابراهیمیان، محمد عرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، مجید بیگلری، رضا راشدنی، آرمین ساعدپناه، امیر حسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، افشین کریمیان فرد، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، جواد جلیلیان، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، آیدا فتاح‌زاده، فرزانه ناظمی، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، پرگل رحیمی، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، محمد قربانی، امیر محمد قلعه‌کاهی، محمد گرمی‌نیا، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	آفرین ساجدی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان، محمد حسین متولی

گزینگران و ویراستاران

نام درس	گزینگر	مسئول درسی	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی، امیر شریفی‌نسب	مسئول درس: الهه شهبازی ویراستار: مهسا محمدنیا، معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهرا توکلی	مسئول درس: فریا رتوفی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	محمد رضا شریفی نگین مرسلی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرائی، محمدحسن سعیدی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	ملیکا ذاکری سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسین صادق‌پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: نیما مروج، محمدحسین صادق‌پور
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی، تابان صیقلی علیرضا سالمی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مصطفی وکالتی، محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	امیر محمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی نگین مرسلی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، محمدحسن سعیدی، علی ابراهیمی آرائی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **🗨** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی (۳):

من الأشعار المنسوبة إلى الإمام علي (ع)
الوجه النافع والوجه المضر
(کل درس ۱ + متن و قواعد درس ۲)
صفحه‌های ۱ تا ۲۷

عربی (۱):

صناعة النفط
يا من في البحار عجائبه
درس‌های ۷ و ۸
صفحه‌های ۹۳ تا ۱۱۹

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۸۱ - ۸۹)

۸۱- ﴿كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ﴾: مردم (در آغاز) ...

(۱) یک گروه یگانه بودند و خدا رسولان مژده‌دهنده را فرستاد.

(۲) امتی یگانه بودند و خداوند پیامبران را بشارت‌دهنده فرستاد.

(۳) گروهی واحد بودند و خدا رسولان را برای بشارت آن‌ها فرستاد.

(۴) یک امت واحد بودند و خداوند پیامبران را برانگیخت که بشارت‌دهنده باشند.

۸۲- « سألني صديقي: هل تُصدّق أنّ النفط مادةٌ تُستعمل في صناعات كثيرة و تُعدُّ من أهمّ مصادر الطاقة، فذلك تُسمّى

الذّهب الأسود عند بعض الباحثين.»:

(۱) دوستم از من پرسید: آیا راست می‌گویی که نفت ماده‌ای است که در بسیاری از صنایع به کار برده می‌شود و از مهم‌ترین

منابع انرژی به حساب می‌آید، از این جهت نزد برخی محققین طلای سیاه نامیده می‌شود.

(۲) از دوستم پرسیدم: آیا باور می‌کنی نفت ماده‌ای است که در بسیاری از صنایع به کار برده می‌شود و از مهم‌ترین منابع انرژی

به شمار می‌آید، به همین دلیل بعضی از پژوهشگران نزد خود آن را طلای سیاه می‌نامند.

(۳) دوستم از من پرسید: آیا باور می‌کنی نفت ماده‌ای است که در صنایع فراوانی به کار می‌رود و از مهم‌ترین منابع انرژی به

شمار می‌آید، از این جهت نزد برخی پژوهشگران طلای سیاه نامیده می‌شود.

(۴) از دوستم پرسیدم: آیا راست می‌گویی که نفت ماده‌ای است که در صنایع بسیاری به کار می‌رود و از مهم‌ترین منابع انرژی

به حساب می‌آید، به همین دلیل بعضی از پژوهشگران نزد خود آن را طلای سیاه می‌نامند.

۸۳- « ليت الطلاب يعرفون أنّ الطالب المجتهد يقدر أن يعوّض قلة استعداده بالاجتهاد! »:

(۱) شاید دانشجویان بدانند که دانشجوی کوشا می‌تواند کم‌بودن استعدادش را با تلاش جبران نماید!

(۲) ای کاش دانش‌آموزان بدانند که دانش‌آموز کوشا می‌تواند کمی استعدادش را با تلاش جبران کند!

(۳) شاید دانش‌آموزان بفهمند که دانش‌آموز تلاشگر توانایی دارد که کم‌بودن استعداد را با تلاش جبران نماید!

(۴) ای کاش دانشجویان می‌فهمیدند که دانشجوی تلاشگر توانمند است که کمی استعدادش را با تلاش جبران کند!

۸۴- « بعد أن اختُرِعَ الديناميت أَقبلَ على شرائه كثيرٌ من رؤساء الشركات و المناجم و القَوَاتِ المُسلَّحَةِ فَاستطاع مُخترِعه أن يَكسب ثروةً كبيرةً جداً من إنتاج الديناميت و بيعه.»:

- (۱) بعد از اینکه دینامیت را اختراع کرد بسیاری از رؤسای شرکت‌ها و معادن و نیروهای مسلح برای خریدش روی آوردند پس مخترع آن از تولید دینامیت و فروشش توانست که ثروت بزرگی کسب کند.
- (۲) پس از اختراع دینامیت بیشتر رؤسای شرکت‌ها و معادن و نیروهای مسلح، خریدن آن را قبول کردند تا اختراع‌کننده‌اش بتواند ثروت بسیار بزرگی از تولید دینامیت و فروشش به دست آورد.
- (۳) پس از آنکه دینامیت اختراع شد بسیاری از رؤسای شرکت‌ها و معادن و نیروهای مسلح به سویس روی آوردند پس مخترع آن توانست که از فروش دینامیت، به ثروتی بسیار بزرگ دست پیدا کند.
- (۴) بعد از اینکه دینامیت اختراع شد بسیاری از رؤسای شرکت‌ها و معادن و نیروهای مسلح به خرید آن روی آوردند پس اختراع‌کننده‌اش توانست که از تولید دینامیت و فروشش به ثروت بسیار بزرگی دست یابد.

۸۵- « إِستِخْدَامُ الدِّينَامِيَّتِ فِي أَعْمَالِ الْإِنْسَانِ الصَّعْبَةِ تَسَبَّبَ فِي تَسْهِيلِ حَفْرِ الْأَنْفَاقِ وَ تَحْوِيلِ التَّلَالِ إِلَى سَهُولٍ صَالِحَةٍ لِلزَّرَاعَةِ.»:

- (۱) به‌کارگیری دینامیت در کارهای سخت انسان، منجر به آسان‌سازی حفر تونل‌ها و تبدیل تپه‌ها به دشت‌هایی قابل کشت شد.
- (۲) استفاده از دینامیت در کارهای دشوار انسانی، سبب آسان‌سازی حفر تونل و تبدیل تپه‌ها به دشت‌هایی قابل زراعت می‌شود.
- (۳) استفاده از دینامیت در کارهای سخت انسان، منجر به آسان‌شدن حفر تونل‌ها و تبدیل تپه‌ها به دشت‌هایی مناسب کشت می‌شود.
- (۴) به‌کارگیری دینامیت در کارهای انسان که دشوارند، باعث تسهیل تونل‌سازی و تبدیل تپه‌ها به دشت‌های مناسب برای کشاورزی شد.

۸۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) تُعدّ بلادنا من أكثر دول العالم تقدماً في مجال استخراج النّفط و نقله.: کشور ما در زمینه استخراج نفت و انتقال آن، از پیشرفته‌ترین کشورهای دنیا به شمار می‌آید.
- (۲) فِكرَةٌ رَائعةٌ أن يُولَدَ الْإِنْسَانُ الطَّاقَةَ الكَهْرِبَائِيَّةَ مِنْ تِيَّارِ الْمَاءِ فِي الْمَحِيظَاتِ.: فکری جالب است که انسان بتواند از جریان آب اقیانوس‌ها انرژی الکتریکی تولید کند.
- (۳) لِلکَلْبِ آذانٌ يَقْدِرُ بِهَا عَلَى سَمَاعِ أَصْوَاتٍ لَا تُسْمَعُ عَادَةً.: گوش‌های سگ می‌توانند صداهایی را بشنوند که معمولاً شنیده نمی‌شود.
- (۴) هُنَاكَ لَوْحَاتٌ تُحَدَّرُ الْمُوَطِنِينَ مِنْ حَفْرِ الْأَرْضِ لِبناءِ العِمَارَةِ أَوْ الزَّرَاعَةِ.: تابلوهایی وجود دارد که به هموطنان درباره کندن زمین برای ساخت ساختمان یا کشاورزی هشدار داده می‌شود.

۸۷- عَيْنِ الْخَطَا:

- (۱) نشرتُ مقالة ما كان لي قصد سيئ من انتشارها أبداً.: مقاله‌ای را منتشر کردم که هرگز هدف بدی از پخش آن نداشتم.
- (۲) لا تأخذ الحق من أهل الباطل بل نطلبه من أهله.: حق را از اهل باطل نمی‌گیریم بلکه آن را از اهلس می‌خواهیم.
- (۳) لست سيوى لحم و عظم و عصب كجميع الناس.: مانند همه مردم، به جز گوشت و استخوان و عصب نیستم.
- (۴) تُفَجَّر الأَرْضُ لِئَنْقَلِ الغاز إلى القرى البعيدة.: برای انتقال گاز به روستاهای دور، زمین منفجر می‌شود.

۸۸- « برتری دانشمند بر غیر خود، مانند برتری پیامبر بر امت خویش است؛ عَيْنِ الصَّحِيح:

- (۱) فضل العالم على غيره، كفضل النبي على أمته.
- (۲) فضل العالم على الآخرين، مثل فضل نبي على أمته.
- (۳) الفضل للعالم على غيره، مثل فضل أنبياء على الأمة.
- (۴) الفضل للعالم على أحد آخر، كفضل الأنبياء على الأمة.

۸۹- عَيْنِ الصَّحِيح في المفهوم: « از مكافات عمل غافل مشو / گندم از گندم بروید جو ز جوا»

- (۱) اعمل لَدُنْيَاكَ كَأَنَّكَ تَعِيشُ أَبَدًا.
- (۲) إِذَا قَدَّرْتَ عَلَى عَدُوِّكَ فَاعْفُ عَنْهُ.
- (۳) مَنْ زَرَعَ الْعَدْوَانَ حَصَدَ الْخُسْرَانَ.
- (۴) الدَّهْرُ يَوْمَانٍ؛ يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ.

■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (۹۰ - ۹۴) بما يُناسب النص:

تعتبر الشمس أكبر و أقرب نجم إلى الكرة الأرضية، تبعد الشمس عن الأرض مسافة ۱۴۹,۶ مليون كيلومتراً. كباقي النجوم فإن الشمس تتكوّن بمعظمها من الهيدروجين و الهيليوم، حيث يشكّل الهيدروجين ۷۴% منها، ثم تتحوّل ذرات الهيدروجين إلى هيليوم لإنتاج الطاقة. تَفْقِدُ الشَّمْسُ خلال التفاعلات النووية في قلبها ما يقارب ۶۰۰ مليون طنّ كل ثانية من مادتها، و يُنتج عن هذه التفاعلات حرارة تصل في مركز النّواة* إلى ۱۵ مليون درجة مئوية. رغم هذه الأرقام الخيالية التي ذُكرت عن حرارة الشمس، نعلم أنّ ما يصل إلى الأرض من حرارة ما هو إلا المناسب للحياة، و هذه هي حكمة الله و فضله على البشرية، فلو تحركت الشمس قليلاً نحو الأرض، لانقرضت الحياة و لا حترقت الأرض، ولكن سبحان الله الذي خلق كلّ شيء بميزان. (* النّواة = جزء مركزي بداخلها)

۹۰- عَيْنِ الصَّحِيح حسب النص:

- (۱) حرارة الشَّمْس في مركز النّواة تكون مناسبة للحياة!
- (۲) لإنتاج الطاقة تتحوّل كلّ ذرات الهيدروجين إلى الهيليوم!
- (۳) حرارة الشَّمْس على سطحها تصل إلى ۱۵ مليون درجة مئوية!
- (۴) يشكّل الهيليوم ما يقارب خمسة و عشرين في المئة من مادّة الشَّمْس!

٩١- ماذا يحدث خلال تفاعلات الشمس النووية؟ عيّن الخطأ:

- (١) تزيد المادة في مركز النواة تدريجياً!
- (٢) تتحوّل ذرات الهيدروجين إلى الهيليوم!
- (٣) تُنتج الطاقة الشمسية التي تنتشر في العالم!
- (٤) تزداد الحرارة في الشمس خصوصاً في قلبها!

٩٢- عيّن الموضوع الذي ما جاء في النص:

- (١) درجة حرارة الشمس!
- (٢) وجود الحياة في الكواكب!
- (٣) آية من آيات حكمة الله!
- (٤) مسافة الشمس عنّا!

■ عيّن الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (٩٣ و ٩٤)

٩٣- « نجم - تتكوّن - الهيدروجين - تفقد »:

- (١) تتكوّن: فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب تفعل، و له حرفان زائدان / فعل و فاعل، خبر لـ «إنّ» المشبهة بالفعل
- (٢) نجم: اسم - مفرد مذكّر (جمعه التكسير: نُجوم) - معرب / مضاف اليه و مجرور بعلامة الكسرة، مضافه: أقرب
- (٣) الهيدروجين: اسم - مذكّر - معرب / مفعول لفعل «يُشكّل» و منصوب بعلامة «الياء»
- (٤) تفقد: مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - متعدّد / فعل، و فاعله «الشمس»؛ الجملة فعلية

٩٤- « تتحوّل - ذُكرت - تحرّكت - احترقت »:

- (١) تتحوّل: فعل مضارع - مزيد ثلاثي، مصدره: تحوّل - متعدّد / فعل و فاعله: ذرات؛ الجملة فعلية
- (٢) ذُكرت: فعل ماضٍ - صيغته للمفرد المؤنث الغائب - مجرد ثلاثي - مجهول / فعل و نائب فاعل
- (٣) تحرّكت: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي، و بآؤه: تفعل - معلوم (مبني للمعلوم) / فعل و فاعله: الشمس
- (٤) احترقت: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي، من باب افتعال، له حرفان زائدان - معلوم - لازم / فاعله: الأرض

■ عيّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٩٥ - ١٠٠)

٩٥- عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (١) كَأَنَّ الْمُشْتَرِيَّ مُتَرَدِّدٌ فِي شِرَاءِ الْبِضَاعَةِ؛ وَلَكِنَّ الْبَائِعَ عَازِمٌ عَلَى بَيْعِهَا.
- (٢) تُمنَحُ جَائِزَةُ نوبِلِ فِي كُلِّ سَنَةٍ إِلَى مَنْ يُفيدُ الْبَشَرِيَّةَ فِي مَجَالَاتٍ مُحدَّدةٍ.
- (٣) إهْتَمَّ الْفَرْدُ مُنْذُ صَغَرِهِ بِهَذِهِ الْمَادَّةِ، وَ عَمِلَ عَلَى تَطْوِيرِهَا مُجدِّدًا، لِيُمنَعَ انفجارها.
- (٤) بَعْدَ أَنْ اخْتَرَعَ نوبِلُ الدِّينَامَيْتَ، إِزْدَادَتِ الْحُرُوبُ وَ كَثُرَتِ أَدْوَاتُ التَّخْرِيبِ بِهَذِهِ الْمَادَّةِ.

٩٦- عَيْنِ الصَّحِيحِ: (عَنْ «لَا» النَّافِيَةِ لِلجِنْسِ)

- ١) لا الغرْفَةَ في هذا الفندق الكبير أجملُ من غرفتنا.
- ٢) فهمتُ أنه لا مدرسةَ أفضلَ من التَّجربةِ في الحياة.
- ٣) لا شراءَ ثبتَ في قائمةِ الكتبِ العلميَّةِ للمكتبة.
- ٤) لا حيلةً لكم إلاّ الاعتمادَ على قدراتكم.

٩٧- عَيْنِ اسمِ الفاعلِ يكونُ حالاً:

- ١) أعتذرُ إلى الله و أنا مُقِرَّةٌ بارتكابِ الذَّنوبِ و المعاصي في حياتي.
- ٢) صارَ النَّاسُ مُتَعَجِّبِينَ مِنْ تَساقُطِ الأَسماكِ على أراضيتهم.
- ٣) فَهَمَّنا العالمُ المُجِدِّ سَببَ فضلِ العلمِ على العبادةِ أمس.
- ٤) راقبوا المرافقَ عامَّةً و لا تُخزبوا أماكنَ تملكها الدولةُ.

٩٨- عَيْنِ الجُملةِ التي يُمكنُ أن يكونَ فعلها مجهولاً:

- ١) يغلقُ الموظفُ النوافذَ و الأبوابَ قَبْلَ الخُروجِ من العملِ.
- ٢) يكرمُ صاحبُ المنزلِ ضيوفه بلسانٍ طيبٍ و ابتسامَةٍ جميلةٍ.
- ٣) يسمعُ صوتَ البلبَلِ الجميلِ من بَيْنِ الأشجارِ الخضراءِ كلَّ صباحٍ.
- ٤) يعطيُ المعلمُ في الاصطفافِ الصِّباحيِّ الطَّلابَ جوائزَ ثمينَةً لِاجتهادهم في الدِّراسةِ.

٩٩- عَيْنِ ما ليسَ فيه «نونُ الوقايةِ»:

- ١) قالَ حَطِّي في نفسه: حَسَنَني بالتَّدريبِ الطَّويلِ رَجاءً.
- ٢) أصدقاؤني يقولون لي دائماً: نتمنّى لك أياماً سعيدةً.
- ٣) هؤلاء الأصدقاءَ لم يسألوني عن مباراةِ فريقنا الهامَّةِ.
- ٤) أعجبنى الطِّفلُ اليتيمُ الذي لم تُكنْ له رجلٌ.

١٠٠- عَيْنِ «الباءِ» الجازةِ تختلفُ في المعنى:

- ١) رَفَعَنِي شيءٌ بَغْتَةً إلى الأعلى بِقوَّةِ.
- ٢) ﴿إِقْرَأْ وَ رَبِّكَ الأَكْرَمُ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ﴾
- ٣) تَضْرِبُهَا الدَّلَافِينُ بِأَنوفها الحادَّةِ و تَقْتُلُهَا.
- ٤) الدَّلَافِينُ تُحِبُّ أَنْ تُقْفِذَ الإنسانَ بِالبحارِ مِنَ الغرقِ.

درس‌های اول تا چهارم +
درس پنجم: نهضت
مشروطه ایران
صفحه‌های ۱ تا ۷۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

تاریخ (۳)

۱۰۱- کدام گزینه به ترتیب از راست به چپ، فرایند به قدرت رسیدن «تاپلئون بناپارت» را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) حمله به زندان باستیل - امضای قانون اساسی - عزل پادشاه و برقراری نظام جمهوری - اعدام لویی شانزدهم و همسرش، ماری آنتوانت - جنگ با فرانسه - اجرای کودتا - رسیدن به قدرت
- (۲) حمله به زندان باستیل - عزل پادشاه و برقراری نظام جمهوری - امضای قانون اساسی - اعدام لویی شانزدهم و همسرش، ماری آنتوانت - جنگ با فرانسه - اجرای کودتا - رسیدن به قدرت
- (۳) امضای قانون اساسی - حمله به زندان باستیل - عزل پادشاه و برقراری نظام جمهوری - جنگ با فرانسه - اعدام لویی شانزدهم و همسرش، ماری آنتوانت - اجرای کودتا - رسیدن به قدرت
- (۴) عزل پادشاه و برقراری نظام جمهوری - حمله به زندان باستیل - امضای قانون اساسی - اعدام لویی شانزدهم و همسرش، ماری آنتوانت - جنگ با فرانسه - اجرای کودتا - رسیدن به قدرت

۱۰۲- کدام یک از پرونده‌های زیر، نمی‌تواند در حیطه کاری محاکم عرف باشد؟

- (۱) پرونده‌ای مربوط به یک بازرگان است که بیش از سه سال، مالیات مربوط به دولت را پرداخت نکرده است.
- (۲) پرونده‌ای مربوط به یک تکه زمینی است و طرفین که پسر عمو هستند، مدعی آن زمین می‌باشند. یکی از طرفین، مدعی است که زمین ارث اجدادی وی است و طرف دیگر، ادعا می‌کند که این زمین قبلاً برای پدر وی بوده است.
- (۳) پرونده‌ای مربوط به فردی است که سعی داشته در جهت تضعیف موقعیت شاه، بر ضد وی شایعه‌پراکنی نماید و حتی سوءقصدی ناموفق در پرونده او ذکر شده است.
- (۴) پرونده‌ای مربوط به یک دزد بسیار ماهر است که به صورت نامحسوس و از قبل برنامه‌ریزی شده، به دکان حاج محمدعلی خسارات بسیاری وارد کرده است.

۱۰۳- کدام موارد درباره وضعیت کشاورزی در عصر قاجار درست هستند؟

- الف) در آستانه جنگ جهانی دوم، زمین‌های وسیعی از ایران زیر کشت پنبه بوده و میزان تولید بیش از ۳۰ هزار تن برآورد شده است.
- ب) در زمان ناصرالدین شاه، برای مقابله با قحطی، کشاورزان به کشت سیب‌زمینی تشویق می‌شدند.
- ج) جنگ داخلی آمریکا، موجب افزایش تولید و صادرات پنبه از ایران به روسیه شد.
- د) تجاری شدن کشاورزی ایران در عصر قاجار، تغییر چندانی در فنون کشاورزی ایران ایجاد نکرد.

(۱) «الف» و «ب» (۲) «ب» و «ج» (۳) «ج» و «د» (۴) «الف» و «د»

۱۰۴- کدام گزینه ترتیب زمانی رویدادهای زیر را که منجر به انقلاب مشروطه شدند، به درستی نشان داده است؟ (از راست به چپ)

- الف) پوشیدن لباس روحانیان در جشن بالماسکه
- ب) برخورد خشونت‌آمیز مأموران با مردم در پی اعتراض به گرانی قند
- ج) تجمع عده‌ای از مردم در باغ سفارت انگلستان
- د) تحسن روحانیان و مردم در صحن حضرت عبدالعظیم در شهر ری

(۱) «الف» - «ب» - «د» - «ج» (۲) «ب» - «ج» - «الف» - «د»

(۳) «ب» - «د» - «الف» - «ج» (۴) «الف» - «ج» - «ب» - «د»

۱۰۵- **نهایی** کدام مورد، تحول عمیق و اساسی در تاریخ‌نگاری در ایران را فراهم آورد؟

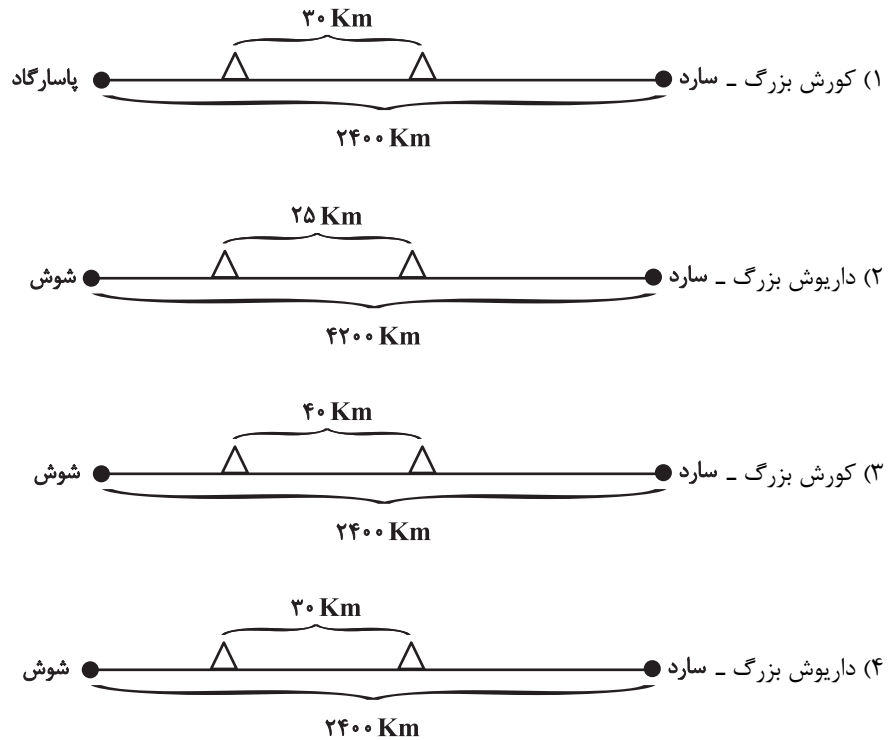
- (۱) گسترش کشفیات باستان‌شناسی
- (۲) گسترش فعالیت مطبوعات و شکل‌گیری آرشو ملی ایران
- (۳) علاقه و اشتیاق مورخان به حقیقت‌نویسی و نکوهش تملق‌گویی
- (۴) تأسیس دارالفنون و ایجاد دارالطباعه دولتی و دارالترجمه همایونی

تاریخ (۱)

فصل سوم: ایران در عصر باستان
(درس‌های ۱۳ تا ۱۶)
صفحه‌های ۱۱۸ تا ۱۵۲

در این بخش، از میان سوالات تاریخ (۱) و تاریخ (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤال‌های ۱۰۶ تا ۱۱۰ «یا» به سؤال‌های ۱۱۱ تا ۱۱۵ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

۱۰۶- به ترتیب جاده شاه‌ی به دستور چه کسی احداث شد و کدام مورد آن را دقیق‌تر توصیف می‌کند؟ (Δ = کاروانسرا)

۱۰۷- با توجه به جنس «سکه‌های در گردش» در عبارت‌های زیر، کدام گزینه نمی‌تواند درست باشد؟

- الف) قبل از داریوش بزرگ، این نوع سکه بیشتر در مناطقی مثل بابل، لیدی و شهرهای فینیقی‌نشین سواحل شرقی دریای مدیترانه رایج بود.
- ب) داریوش این سکه‌ها را با وزن و عیار مشخص ضرب می‌کرد که در سرتاسر قلمرو هخامنشیان و حتی فراتر از آن اعتبار داشت و این سکه‌ها، به دریک شهرت فراوان یافت.
- ج) ساتراپ‌ها با اجازه پادشاه می‌توانستند این سکه‌ها را ضرب کنند.
- د) در دوران اشکانیان و به ویژه ساسانیان کاربرد پول به خصوص در شهرها گسترش یافت و این سکه‌ها در مبادلات تجاری در منطقه وسیعی به جریان افتاد.

۱) در پاسخ قسمت‌های «ج» و «د»، هیچ وجه اشتراکی وجود ندارد.

۲) در پاسخ قسمت‌های «الف» و «ب»، یک وجه مشترک وجود دارد.

۳) هیچ وجه اشتراکی بین قسمت «ب» و «د» وجود ندارد.

۴) در پاسخ قسمت «ج»، به سکه‌های نقره‌ای می‌توان اشاره کرد.

۱۰۸- کدامیک از عبارتهای زیر، پیرامون وضعیت دین در دوره ساسانیان نادرست است؟

الف) سکهها و آثار مورخان یونانی و رومی از منابع خبری درباره دین ساسانیان هستند؛ اما همچنان درباره دین ساسانیان، کمتر از دین اشکانیان اطلاعات داریم.

ب) پادشاهان ساسانی برای تصمیم‌گیری در مسائل حکومتی با موبدان مشورت می‌کردند که در رأس آنان، موبدان موبد قرار داشت که جایگاه بلندی در آتشکده داشت.

ج) پیشرفت دین مسیحیت در قلمرو ساسانی و درگرفتن مباحث اعتقادی میان ادیان مختلف، منجر به مکتوب کردن اوستای شفاهی شد؛ اما همچنان تمایل بیشتر به نقل شفاهی آن بود.

د) پادشاهان ساسانی به پشتیبانی کامل از دین زرتشت پرداختند و روحانیان زرتشتی نیز حاکمیت پادشاهان ساسانی را تأیید کردند؛ در نتیجه در این دوره، دین و سیاست به هم گره خوردند.

۱) «الف» و «ب»   ۲) «الف» و «د»

۳) «ب» و «ج»   ۴) «ج» و «د»

۱۰۹- با توجه به موضوع آموزش در ایران باستان، یک کودک چهارساله درون خانواده خود توسط مادر، با چه مبحث‌هایی آشنا می‌شود و این کودک تا چه سنی درون خانواده پرورش می‌یافت؟

۱) آداب و رسوم خانوادگی، اجتماعی، دینی و میهنی - تا پنج یا هفت سالگی

۲) آداب و رسوم خانوادگی، اجتماعی، دینی و میهنی - تا هفت یا ده سالگی

۳) وفاداری، دلیری، بردباری و اهمیت خردورزی - تا پنج یا هفت سالگی

۴) وفاداری، دلیری، بردباری و اهمیت خردورزی - تا هفت یا ده سالگی

۱۱۰- کدامیک از موارد زیر، مرتبط با هنر دوره ساسانیان است؟

الف) از ویژگی‌های شاخص هنر و معماری این دوره، درباری بودن آن و نمایش شکوه شاهانه بود.

ب) کاربرد گسترده گنبد، ایوان و طاق در معماری بناها و کاخ‌های این دوره، کاملاً مشهود بوده است.

ج) این دوران، در ابتدا با دنباله‌روی از دستاوردهای هنری یونانیان آغاز شد؛ اما به تدریج از نفوذ هنر یونانی کاسته شد.

د) از این دوره، نقش برجسته‌های بزرگی باقی مانده است که در بیشترشان، اعطای منصب شاهی از سوی اهوره‌مزدا به شاه و صحنه‌هایی از پیروزی‌های شاهان بر دشمنانشان به تصویر کشیده شده است.

۱) «الف» و «ب»   ۲) «ب» و «د»

۳) «ج» و «د»   ۴) «الف» و «ج»

تاریخ (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۰۶ تا ۱۱۰ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۱۱۱ تا ۱۱۵ پاسخ دهید.

فصل سوم: ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه
فصل چهارم: اروپا در قرون وسطا و عصر جدید
(درس‌های ۱۳ تا ۱۶)
صفحه‌های ۱۳۵ تا ۱۸۶

۱۱۱- در رابطه با مقایسه دوران حکومت شاه اسماعیل اول با شاه تهماسب، کدام گزینه درست است؟

(۱) هر دو آن‌ها زمانی به پادشاهی رسیدند که اوضاع سیاسی ایران دچار آشفتگی بود؛ اما شاه تهماسب با همراهی سپاهی از قزلباش‌ها حکومت را از

آق‌قویونلوها گرفت و شاه اسماعیل، حکومت را از پدر خود به ارث برد.

(۲) هر دو با حملات متعدد ازبکان به مرزهای شرقی ایران مواجه بودند و شاه تهماسب پس از آنکه ازبکان را شکست داد و آنان را از خراسان عقب راند،

با ارتش عثمانی درگیر شد.

(۳) شاه اسماعیل توانست با اتخاذ تدابیر مناسب و بهره‌گیری از مشاوران آگاه، ۵۴ سال حکومت کند که این ۳۰ سال بیشتر از دوران حکومت شاه

تهماسب بود.

(۴) در دوران شاه اسماعیل، قزلباش‌ها مطیع شاه بودند و در تاج‌گذاری وی نقش پررنگی ایفا کردند و در نبرد چالدران، شجاعت و رشادت بسیاری در

برابر آتش توپخانه عثمانی از خود نشان دادند؛ اما در آغاز پادشاهی شاه تهماسب به خودسری پرداختند.

۱۱۲- کدام گزینه اطلاعات درستی درباره علما و دانشمندان عصر صفوی ارائه می‌دهد؟

(۱) میرداماد، مؤلف کتاب بحارالانوار است.

(۲) ملاصدرا، بنیان‌گذار مکتب فلسفی حکمت متعالیه است.

(۳) محمدباقر مجلسی، بنیان‌گذار مکتب فلسفی اصفهان است.

(۴) شیخ بهایی، مؤسس مدرسه چهارباغ در اصفهان است.

۱۱۳- به ترتیب (شباهت - تفاوت - شباهت) عبارتهای زیر در کدام گزینه نوشته شده است؟

الف) اربابان از جمله شاهان، درصدد برآمدند قسمت‌هایی از زمین‌ها و املاک خود را در برابر دریافت خدمات نظامی و غیرنظامی به زیردستان و یا اشراف درجه دوم واگذار کنند.

ب) سرف‌ها در پایین‌ترین مرتبه نظام اجتماعی فئودالی قرار داشتند.

ج) عده‌ای از کشاورزان به خاطر ناامنی و هرج و مرج، زمین خود را به فرد نیرومندی واگذار کردند.

۱) الف) اشراف درجه دوم در پدید آمدن سلسله مراتبی از ارباب یا فئودال و باجگزار یا واسال نقش داشتند. ب) حملات طوایف غیرمتمدن از شمال و شرق، موجب گسترش ناامنی شد و پادشاهان به دلیل ناتوانی در تأمین هزینه ارتش، قادر به حفظ اقتدار و امنیت قلمرو خود نبوده‌اند. ج) اربابان فئودالی کلیه حقوقی را که خاص شاهان بود، تصاحب کردند.

۲) الف) حملات طوایف غیرمتمدن از شمال و شرق، موجب گسترش ناامنی شد و پادشاهان به دلیل ناتوانی در تأمین هزینه ارتش، قادر به حفظ اقتدار و امنیت قلمرو خود نبوده‌اند. ب) اشراف درجه دوم در پدید آمدن سلسله مراتبی از ارباب یا فئودال و باجگزار یا واسال نقش داشتند. ج) اربابان فئودالی کلیه حقوقی را که خاص شاهان بود، تصاحب کردند.

۳) الف) اربابان فئودالی کلیه حقوقی را که خاص شاهان بود، تصاحب کردند. ب) حملات طوایف غیرمتمدن از شمال و شرق، موجب گسترش ناامنی شد و پادشاهان به دلیل ناتوانی در تأمین هزینه ارتش، قادر به حفظ اقتدار و امنیت قلمرو خود نبوده‌اند. ج) اشراف درجه دوم در پدید آمدن سلسله مراتبی از ارباب یا فئودال و باجگزار یا واسال نقش داشتند.

۴) الف) اشراف درجه دوم در پدید آمدن سلسله مراتبی از ارباب یا فئودال و باجگزار یا واسال نقش داشتند. ب) اربابان فئودالی کلیه حقوقی را که خاص شاهان بود، تصاحب کردند. ج) حملات طوایف غیرمتمدن از شمال و شرق، موجب گسترش ناامنی شد و پادشاهان به دلیل ناتوانی در تأمین هزینه ارتش، قادر به حفظ اقتدار و امنیت قلمرو خود نبوده‌اند.

۱۱۴- به ترتیب، هریک از عبارتهای زیر، با کدام مورد مرتبط است؟

- مرکز داد و ستد کالاهای قیمتی فلزی و چرمی بود و تجارت پارچه را در بخش وسیعی از اروپا به خود اختصاص داده بود.

- دنیاگرایی و میل به لذت‌جویی انسان را از رسیدن به سعادت و خوشبختی در جهان آخرت باز می‌دارد.

- با ایجاد انجمن‌ها و شوراهای مختلف، نقش مؤثری در اداره امور شهرها به عهده گرفتند.

- مشهورترین آثار نقاشی داوینچی هستند.

۱) فلورانس - عقیده کلیسا - بورژوا - شام آخر و لیخند ژکوند ۲) رم - اومانیسیم - بورژوا - مدرسه آتن و مونالیزا

۳) فلورانس - اومانیسیم - فئودال‌ها - مدرسه آتن و مونالیزا ۴) رم - عقیده کلیسا - فئودال‌ها - شام آخر و لیخند ژکوند

۱۱۵- کدام گزینه رابطه علت و معلولی رویدادهای تاریخی دوران رنسانس را به درستی نمایش می‌دهد؟

۱) فراگیر شدن پژوهش‌های علمی و نشر علم در اروپا کمک فراوانی به توسعه صنعت چاپ کرد.

۲) انقلاب علمی در سده ۱۷ و ۱۸ میلادی سبب شکل‌گیری اهتمام و اعتنا به روش تجربی شد.

۳) نهضت پروتستان، وحدت کلیسای کاتولیک را از میان برد و باعث بروز سلسله جنگ‌های مذهبی شد.

۴) با کشف سرزمین‌ها و راه‌های جدید، اطلاعات جغرافیایی اروپاییان افزایش یافته و مهارت دریانوردی آنان توسعه یافت.

جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس اول: شهرها و روستاها
درس دوم: مدیریت شهر و روستا
فنون و مهارت‌های جغرافیایی (۱)
صفحه‌های ۱ تا ۴۰

۱۱۶- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه مطلب درستی پیرامون تفاوت‌های شهر و روستا ارائه می‌دهد؟

الف) وسعت و فضای سکونت و فعالیت

ب) متداول‌ترین ملاک تفاوت

ج) مهم‌ترین ملاک تفاوت

د) فرهنگ و مناسبات اجتماعی

۱) رابطه «الف» با «د» برخلاف رابطه «ب» با «ج» مستقیم نیست.

۲) رابطه «الف» با «ب» برخلاف رابطه «ج» با «د» معکوس نیست.

۳) رابطه «ب» با «د» همانند رابطه «الف» با «ج» معکوس است.

۴) رابطه «ب» با «ج» همانند رابطه «ب» با «د» مستقیم است.

۱۱۷- **نتیجه** کدام گزینه ویژگی‌های مادرشهر (متروپل) را به درستی بیان می‌کند؟

۱) مادرشهر پرجمعیت‌ترین شهر یک ناحیه است که تنها نقش اقتصادی دارد.

۲) مادرشهر بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا کشور است.

۳) شهری بزرگ که اهمیت خود را از کشاورزی و صنعت می‌گیرد.

۴) شهری بزرگ که به سبب جاذبه‌های گردشگری، مرکزیت یافته است.

۱۱۸- **نتیجه** طراحی خط بساواپی مربوط به کدام یک از مسائل و مشکلات شهری است و کدام یک از شهرهای زیر، جرم‌خیزتر است؟

۱) شهر هوشمند - شهری که با وجود دوربین‌های مداربسته در یک محله نور کافی ندارد.

۲) میلمان شهری - شهری که محله‌های حومه‌نشین زیادی دارد.

۳) شهر هوشمند - شهری که حومه‌های فقیرنشین و حاشیه‌نشین زیادی دارد.

۴) میلمان شهری - شهری که معابر روشن دارد و محله‌های مخروبه و فرسوده آن بازسازی شده است.

۱۱۹- کدام موارد به صورت نادرست بیان شده‌اند؟

الف) تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستایی، از وظایف مهم جهاد سازندگی کشور است.

ب) روستاییان با فقر اقتصادی و فقر دسترسی به خدمات و امکانات روبه‌رو هستند.

ج) امروزه صرفاً توسعه کشاورزی، مهم‌ترین عامل توسعه روستایی محسوب می‌شود.

د) فناوری‌های مربوط به انقلاب سبز، گران است و همه کشاورزان توانایی مالی تهیه آن‌ها را ندارند.

۱) «الف» و «د» ۲) «الف» و «ج» ۳) «ب» و «د» ۴) «ج» و «ب»

۱۲۰- پیرامون روند و مراحل کار سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS)، کدام موارد نادرست بیان شده‌اند؟

الف) در مرحله ورودی، داده‌های مربوط به خیابان‌ها، ساختمان‌ها و پوشش گیاهی هرکدام در قالب یک لایه جمع‌آوری می‌شوند.

ب) در مرحله خروجی، مدل‌سازی مبتنی بر داده‌های چند لایه از دنیای واقعی انجام می‌گیرد.

ج) در مرحله ورودی، اطلاعات به صورت اعداد در نرم‌افزار مربوطه وارد می‌شوند.

د) در مرحله خروجی، تلفیق لایه‌های مختلف داده‌ها برای ارائه اطلاعات مورد نیاز به کاربران انجام می‌پذیرد.

۱) «الف» و «ب» ۲) «ب» و «د»

۳) «ج» و «د» ۴) «الف» و «ج»

فصل سوم: جغرافیای
انسانی ایران
(درس‌های ۹ و ۱۰)
صفحه‌های ۸۳ تا ۱۰۶

در این بخش، از میان سوالات جغرافیای ایران و جغرافیا (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤال‌های ۱۲۱ تا ۱۲۵ «یا» به سؤال‌های ۱۲۶ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جغرافیای ایران

۱۲۱- در گزینه‌های زیر ویژگی‌های مربوط به انواع سکونتگاه‌ها ذکر شده است. در کدام گزینه افزایش جمعیت در سکونتگاه اول زمینه‌ساز ایجاد سکونتگاه دوم شده است؟

- ۱) عرضه خدمات کمتر و محدودتر - استفاده مستقیم از منابع طبیعی
- ۲) اوضاع مساعد برای دامپروری - اشتغال در بخش خدمات و صنعت
- ۳) عدم یکجانشینی دائم - پایبندی به آداب و رسوم
- ۴) وابستگی فعالیت به زمین - تفاوت در ارزش‌ها و آداب و رسوم

۱۲۲- شهری حول محور ریلی قرار دارد و پس از مدتی نقش صنعتی خویش را از دست داده و نقش اداری به خود گرفته است. این شهر چه نوع شهری است و چه حالتی را تجربه کرده است؟

- ۱) شعاعی - امروزه اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند.
- ۲) خطی - امروزه اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند.
- ۳) شطرنجی - نقش سکونتگاه‌ها در چهره و سیمای آن‌ها منعکس می‌شود.
- ۴) خطی - نقش سکونتگاه‌ها در چهره و سیمای آن‌ها منعکس می‌شود.

۱۲۳- با توجه به عبارت‌های زیر، کدام گزینه اطلاعات درستی بیان می‌کند؟
الف) تولید این محصولات باعث رونق صنایع غذایی در کشور شده است.

ب) تنوع آب و هوایی در ایران، موقعیت مساعدی را برای تولید انواع این محصولات فراهم آورده است.

ج) این بخش از کشاورزی، از مهم‌ترین اقلام صادراتی کشور است که هر ساله ارز فراوانی را وارد کشور می‌کند.

د) گستردگی کشور در عرض جغرافیایی، تنوع اقلیمی و گونه‌های گیاهی، وضعیت مناسبی را برای این بخش به وجود آورده است.

۱) عبارت «الف» مانند عبارت «د»، مربوط به بخش دامداری کشور است.

۲) عبارت «ب» برخلاف «الف» و مانند «ج»، مربوط به بخش زراعت در کشاورزی است.

۳) عبارت «ج» مانند «د» و برخلاف «ب»، مربوط به بخش باغداری در کشاورزی است.

۴) عبارت‌های «د»، «ب» و «ج» به ترتیب مربوط به زراعت، دامداری و باغداری است.

۱۲۴- چرا استان‌هایی مانند اصفهان و یزد در دو بخش معدن و صنعت نقش برجسته‌ای دارند؟

۱) وجود منابع نفت و گاز گسترده در این استان‌ها زمینه‌ساز توسعه صنایع پتروشیمی شده است.

۲) قرارگیری در کنار مرزهای آبی کشور باعث رونق حمل و نقل کالا و تمرکز صنایع صادراتی شده است.

۳) تمرکز معادن فلزی و دسترسی به زیرساخت‌های صنعتی موجب شکل‌گیری صنایع سنگین در این استان‌ها شده است.

۴) استقرار صنایع دستی گسترده، عامل اصلی توسعه صنایع ماشینی در این استان‌ها بوده است.

۱۲۵- کدام یک از عبارت‌های زیر پیرامون «خدمات» درست است؟

الف) امروزه زیربنای توسعه اقتصادی براساس سیستم حمل و نقل و ارتباطات مناسب آن شکل می‌گیرد و کمک زیادی به ترسیم سایر بخش‌های اقتصادی می‌کند.

ب) برای تربیت انسان‌های سالم و رشد یافته، دولت‌ها هزینه بسیاری صرف می‌کنند؛ اما اطمینان دارند اثربخشی و بازدهی آن در درازمدت به دست خواهد آمد.

ج) بخش خدمات رگ حیاتی جامعه هستند و تمام فعالیت‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی جامعه را تدوام می‌بخشند و در نتیجه نتایج مثبتی برای یک کشور دارد.

د) سازمان جهانی گردشگری، ایران را از نظر جاذبه‌های طبیعی، در رتبه پنجم و از نظر جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی، در رتبه دهم جهانی قرار داده است.

۲) «الف» و «ب» و «ج»

۱) «ب» و «د»

۴) همه عبارت‌ها درست بیان شده‌اند.

۳) «د» و «ج»

فصل چهارم: نواحی سیاسی
(درس‌های ۹ تا ۱۱)
صفحه‌های ۱۱۵ تا ۱۵۹

اگر به سؤال‌های ۱۲۱ تا ۱۲۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۱۲۶ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.

جغرافیا (۲)

۱۲۶- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

- الف) استقلال محدود یک واحد سیاسی در اداره امور خود در داخل یک کشور
ب) فراهم کردن تجهیزات لازم برای هر بخش از فضای مدرسه
ج) وارد شدن به این مناطق بدون اخذ ویزا
د) تأثیرپذیری سیاست از جغرافیا

- ۱) مورد «الف» به نواحی‌ای مانند نخجوان اشاره دارد و «ب» مربوط به رکن سازه (ساختار) انسانی مدرسه است.
۲) ایجاد طرح ترافیک، مثالی از مورد «د» است و «ج» به ناحیه‌ای مانند قشم اشاره دارد.
۳) موارد «الف» و «ج» با یکدیگر هم‌پوشانی دارند و از ویژگی‌های یک منطقه محسوب می‌شوند.
۴) مورد «ج» ویژگی مشترک مناطق آزاد و کشورهای عضو اتحادیه اروپا است و قسمتی از کشور چین ویژگی «الف» را داراست.

۱۲۷- با توجه به تعریف کتاب درسی از انواع مرزها با دسته‌بندی‌های متفاوت، کدام گزینه اطلاعات جدول زیر را به‌درستی تکمیل می‌کند؟

نوع مرز	توضیحات
«الف»	مبنای تعیین مرز دو کشور، پدیده‌های طبیعی هستند که بین آن دو قرار گرفته‌اند.
مرز پیشتاز	«ب»
«ج»	مرزهایی هستند که با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی تعیین می‌شوند.

- ۱) الف) مرزهای غیرطبیعی - ب) برای تعیین خطوط مرزی، از مختصات جغرافیایی استفاده می‌شود.
۲) ج) مرزهای تطبیقی - ب) مرزهایی که از زمان‌های قدیم در نواحی خالی از سکنه ترسیم شده‌اند و بعدها نیز مورد قبول ساکنان دو کشور همسایه قرار گرفته‌اند.

- ۳) الف) مرزهای طبیعی - ب) مرزهایی که در تعیین آن‌ها شرایط فرهنگی در نظر گرفته نشده است.
۴) ج) مرزهای تحمیلی - ب) مرزهایی که گروه‌های انسانی را که از نظر قومی، زبانی و دینی متفاوت‌اند، از یکدیگر جدا می‌کنند.

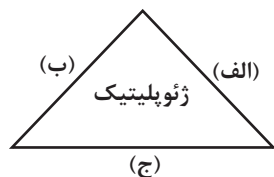
۱۲۸- با توجه به عبارت‌های زیر، کدام گزینه درست بیان شده است؟

- الف) در برخی از نظام‌های سیاسی، هر ایالت در امور و برنامه‌ریزی توسعه اقتصادی و اجتماعی خود به طور مستقل تصمیم‌گیری و عمل می‌کند.
ب) گاهی بخش اعظم کشور به صورت هماهنگ اداره می‌شود و تنها یک یا چند منطقه به‌صورت خودمختار، اختیارات سیاسی و اجرایی دارند.

- ۱) «الف» بیانگر نظام سیاسی تک‌ساخت (یکپارچه) است و «ب» می‌تواند نشان‌دهنده نظام سیاسی انگلستان و جمهوری آذربایجان باشد.
۲) «الف» بیانگر نظام سیاسی فدرال است و در «ب»، بخش اعظم کشور از نظر برنامه‌ریزی و اجرا متفاوت با یکدیگر عمل می‌کنند.
۳) «الف» می‌تواند نشان‌دهنده نظام سیاسی بعضی از کشورهای اروپایی نظیر فرانسه باشد و «ب» بیانگر نظام سیاسی ناحیه‌ای و ترکیبی است.
۴) «الف» می‌تواند نشان‌دهنده الگوی سیاسی استرالیا باشد و در «ب»، نواحی خودمختار، در سیاست خارجی و واحد پول تابع حکومت مرکزی هستند.

۱۲۹- با توجه به شکل زیر، کدام گزاره کاملاً درست بیان شده است؟

- ۱) اگر احداث تونل مانس در نتیجه توافق کشورهای فرانسه و انگلستان را مثالی از تأثیر متقابل «الف» و «ب» بدانیم، «ج» نشانگر «سیاست» است.
۲) اگر تأثیر تصمیمات حکومت بر تقسیم شهری به بخش مرفه‌نشین و زاغه‌نشین در فیلیپین را مصداقی از تأثیر متقابل «ب» و «ج» بدانیم، «الف» بیانگر «قدرت» است.

- ۳) اگر احداث تونل مانس در نتیجه توافق کشورهای فرانسه و انگلستان را مثالی از تأثیر متقابل «الف» و «ب» بدانیم، «ج» نشانگر «جغرافیا» است.
۴) اگر تأثیر تصمیمات حکومت بر تقسیم شهری به بخش مرفه‌نشین و زاغه‌نشین در فیلیپین را مصداقی از تأثیر متقابل «ب» و «ج» بدانیم، «الف» بیانگر «جغرافیا» است.

۱۳۰- با فرض در نظر گرفتن شکل کشورهای نروژ (۱)، اندونزی (۲) و لهستان (۳)، کدام گزینه به‌درستی ذکر شده است؟

- ۱) شکل کشور (۳)، جمع و جور و فشرده است و کشور (۲) درون یک کشور دیگر محصور شده است.
۲) کشور (۲) درون یک کشور دیگر محصور شده است و کشور (۳) یک بخش دلان مانند دارد که از سرزمین اصلی جدا افتاده است.
۳) شکل کشور (۲) فشرده و جمع و جور است و کشور (۱) درون یک کشور دیگر محصور شده است.
۴) طول کشور (۱) شش برابر عرض است و شکل کشور (۳)، جمع و جور و فشرده است.

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس‌های اول تا چهارم +
درس پنجم: خدا در فلسفه
(قسمت اول)
صفحه‌های ۱ تا ۴۰

۱۳۱- بر اساس گام‌های لازم برای شناخت نسبت میان ماهیت و وجود، کدام عبارت درست است؟

- (۱) در حمل «موجود» بر «جیوه» لازم است نشان دهیم که جیوه ویژگی‌های اصلی فلزات و مایعات را دارد و از این رو «فلز مایع» است.
- (۲) نگاه فلسفی به یک گیاه مستلزم انکار تفاوت بین اجزای گیاه و خود آن است، چرا که این نگاه واقعیت‌ها را امر واحد در نظر می‌گیرد.
- (۳) اشاره کردن به هر چیزی مستلزم آن است که هستی آن را درک کرده باشیم، ولی لزوماً به این معنا نیست که چپستی آن را نیز شناخته‌ایم.
- (۴) اگر مفهومی را بشناسیم ولی در درک تمام اجزای ذاتش یا در فهم وجودش خطا کرده باشیم، نتیجه می‌شود که حمل وجود بر ماهیت دلیل می‌خواهد.

۱۳۲- **نهایی** در کدام مورد رابطه میان موضوع و محمول در هر دو قضیه یکسان است؟

- (۱) گیاه سه‌بعدی است. - سیاهی رنگ است.
- (۲) حیوان اسب است. - اکسیژن گاز است.
- (۳) مجموع زوایای مثلث ۱۸۰ درجه است. - مثلث متساوی‌الاضلاع است.
- (۴) این شکل دایره است. - جمادات جسم هستند.

۱۳۳- حمل «شیرین» بر «شکر» از نظر نسبت‌های سه‌گانه شبیه کدام حمل است؟

- (۱) سخت بر فلز
- (۲) دارای کتاب بر نویسنده
- (۳) جامد بر جسم
- (۴) جماد بر سنگ

۱۳۴- دو موجود A و B در رابطه‌ای علی قرار دارند که وجود B تنها به وجود A وابسته است، بر این اساس کدام‌یک از گزاره‌های زیر صحیح هستند؟

(الف) اگر A وجود نداشته باشد، B نیز وجود ندارد.

(ب) اگر B وجود داشته باشد، لزوماً A نیز وجود دارد.

(ج) این رابطه شبیه رابطه دوستی است.

(د) علت می‌تواند بدون معلول وجود داشته باشد، اما معلول بدون علت وجود ندارد.

- (۱) «الف» و «ب»   (۲) «الف» و «د»   (۳) «ب» و «ج»   (۴) «ج» و «د»

۱۳۵- پاسخ سؤالات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- اینکه همه چیز از همه چیز امکان وجود یافتن ندارد به کدام‌یک از اصول فلسفی مربوط است؟

- پیدا کردن پاسخ اینکه از هر علتی کدام معلول پدید می‌آید با کدام ابزار معرفتی امکان‌پذیر است؟

(۱) وجوب - تنها با عقل

(۲) سنخیت - تجربه

(۳) سنخیت - تنها با عقل

(۴) علیت - تجربه

۱۳۶- قبول کدام مورد مستلزم انکار اصل علیت یا یکی از لوازم آن است؟

- (۱) ممکن است آنچه از وضعیت فعلی جهان می‌دانیم سبب شود اتفاقات آینده را به گونه‌ای خلاف واقع تشخیص دهیم.
- (۲) نمی‌توانیم برخی حوادث جهان را پیش‌بینی کنیم، زیرا گاهی برخی جزئیات مطابق با طراحی اولیه پیش نمی‌روند.
- (۳) اختیار بشر ممکن است بر فرجام جهان تأثیرگذار باشد، پس داده‌های ما برای پیش‌بینی دقیق فرجام جهان، ناکافی است.
- (۴) تک‌تک حوادث جهان قابلیت پیش‌بینی دارند، هرچند ممکن است امکانات فعلی ما برای این کار کافی نباشند.

۱۳۷- **نهایی** در رابطه با معانی اتفاق کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) لازمه پذیرش معنای اول اتفاق پذیرش معنای سوم آن است.
- (۲) معنای دوم اتفاق ملازم با ظاهر شدن اثراتی بی‌ربط و غیرمنطقی از پدیده‌هاست.
- (۳) افراد موافق با معنی اول اتفاق، در واقع علت ناقصه را علت تامه فرض کرده‌اند.
- (۴) تاکنون پیش نیامده کسی خداوند را انکار کند، اما برای جهان غایتی متصور باشد.

۱۳۸- مفهوم بیت کدام گزینه می‌تواند معنای سوم اتفاق را نفی کند؟

(۱) پیر ما گفت خطا بر قلم صنع نرفت	(۲) آفرین بر نظر پاک خطاپوشش باد
(۳) بر او گشته ترسان بر او گشته لرزان	(۴) همینت بسنده‌ست اگر بشنوی
(۵) این جهان کوه است و فعل ما ندا	(۶) زهی علتی کان دواپی ندارد
(۷) سوی ما آید نداها را صدا	(۸) سوزی ما آید نداها را صدا

۱۳۹- **نهایی** اولین مقدمه برهان حرکت ارسطو کدام است؟

- (۱) تسلسل محال است.
- (۲) در جهان حرکت وجود دارد.
- (۳) محرکی وجود دارد که متحرک نیست.
- (۴) اگر چیزی محرک باشد، نباید متحرک باشد.

۱۴۰- کدام عبارت نادریست است؟

- (۱) غلبه تفکر حس‌گرایی در غرب و نگاه صرفاً مادی به انسان در جوامع غربی به‌ترتیب منجر به بحران معناداری زندگی و ظهور فیلسوفانی چون کرکگور، برگسون و ... شد.
- (۲) فیلسوفان عقل‌گرایی چون دکارت و کانت اثبات وجود خدا را مقدمه معناداری زندگی آدمی می‌دانستند.
- (۳) بنا بر اعتقاد کاتینگهام دلیل وجود خدا در تجربه‌های درونی ما نهفته است، نه در استدلال‌های صرفاً عقلی و فلسفی.
- (۴) کرکگور می‌گوید انسان ابتدا باید وارد عرصه زندگی حقیقی و برتر شود تا خداوند به او هدیه‌ای به نام ایمان را پیش کش کند.

اقسام استدلال استقرایی
(درس ۵)
صفحه‌های ۳۹ تا ۵۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۱۴۱- در کدام استدلال، مقدمات از نتیجه حمایت مطلق می‌کنند؟

- (۱) در سایت مدرسه آمده بود معلم این مدرسه دارای مدرک دکتر هستند؛ پس دبیر ما هم دکتر دارد.
- (۲) دبیران دارای سابقه بالا، مانند قطعات فرسوده یک دستگاه هستند؛ باید کنار گذاشته شوند تا بتوان از نیروهای جدید و تازه‌نفس استفاده کرد.
- (۳) با چند نفر از مدرسان این مؤسسه که صحبت می‌کردم در تیزهوشان درس خوانده بودند؛ پس همه مدرسان آن فارغ‌التحصیل مدارس خاص‌اند.
- (۴) دیروز از جلوی مدرسه‌ای عبور می‌کردم، درهایش بسته بود، جمعه یا روز تعطیل هم نبود، هوا هم که آلوده نیست؛ حتماً برای تعمیرات تعطیل کرده‌اند.

۱۴۲- درباره تمثیل کدام مورد به‌درستی بیان شده است؟

- (۱) به علت معروف بودن آموزشگاه «پیام نو» مؤسسه‌ای دیگر اسم آموزشگاه خود را «پیام تو» گذاشت، بنابراین از استقرای تمثیلی استفاده کرده است.
- (۲) هر چه وجه مشابهت بیشتر باشد، قوی‌تر می‌شود اما هیچ‌گاه یقینی نمی‌شود.
- (۳) اگر وجه مشابهت کمتر باشد میل به مغالطه‌ای به نام تمثیل ناروا می‌کند.
- (۴) در آثار ادبی ایرانی و نیز صنایع هوایی کاربردهای زیادی دارد.

۱۴۳- نتایج استقرای تمثیلی احتمالی است؛ زیرا ...

- (۱) به صرف مشابهت ظاهری دو امر نمی‌توان احکام یکی را بر دیگری تسری داد.
- (۲) کاربردی در علوم مختلف ندارد.
- (۳) نتایج آن جزئی است.
- (۴) ماهیت مستقلى ندارد و نوعی استقرای تعمیمی است.

۱۴۴- «آهن فلز است و در دمای طبیعی جامد است؛ پس جیوه نیز که فلز است مانند آهن در دمای طبیعی جامد است.» کدام‌یک از گزینه‌های زیر درباره

این استدلال درست است؟

(۱) استدلال تمثیلی معتبر	(۲) مغالطه تمثیل ناروا
(۳) استدلال قیاسی نامعتبر	(۴) استنتاج بهترین تبیین

۱۴۵- در بیت «سحر را با معجزه کرده قیاس/ هر دو را بر مکر پندارد اساس» چه نوع مغالطه‌ای وجود دارد؟

(۱) استدلال تمثیلی مخالف	(۲) تمثیل ناروا
(۳) تمثیل و مقایسه	(۴) تعمیم شتابزده

۱۴۶- نوع کدام استدلال با استدلال موجود در بیت زیر متفاوت است؟

- «غم عشق آمد و غم‌های دگر پاک ببرد
سوزنی باید کز پای برآرد خاری»
- (۱) عیب پاکان زود بر مردم هویدا می‌شود
در میان شیر خالص موی رسوا می‌شود
- (۲) می‌توان از عالم افسرده، دل برداشت زود
از تنور سرد می‌گردد به گرمی نان جدا
- (۳) چنان به موی تو آشفته‌ام، به بوی تو مست
که نیستم خبر از هرچه در دو عالم هست
- (۴) دل چو شد غافل ز حق، فرمانپذیر تن بُود
می‌برد هر جا که خواهد اسب خواب‌آلوده را

۱۴۷- کدام گزینه در حوزه استقرا، مصداقی از مغالطه تعمیم شتاب‌زده نمی‌تواند باشد؟

- (۱) دانشمندان در نتیجه آزمایش‌های مختلف متوجه تأثیرگذاری سیگار بر میزان کاهش عمر انسان شده‌اند.
- (۲) پس از شمارش آرای تمام حوزه‌های رأی‌گیری در سه کلانشهر، کارشناسان معتقدند حزب سیاسی A پیروز انتخابات شده است.
- (۳) بر اساس آمار مسابقه فوتبال در پایان نیمه اول، چون تعداد موقعیت‌های خطرناک تیم B بیشتر است، آنها پیروز خواهند شد.
- (۴) جغرافی‌دانان در ژاپن پس از مشاهده و ثبت کامل چند زلزله، به این نتیجه رسیدند که همه زلزله‌ها در یک ریشتر یکسان اتفاق می‌افتد.
- ۱۴۸- فرض کنید نمونه‌هایی از آهن، روی و مس در شرایط مختلف حرارتی منبسط می‌شوند و بر اساس این مشاهدات استنباط می‌کنیم که تمام فلزات در اثر حرارت منبسط می‌شوند. این استنتاج از نوع استدلال استقرای تعمیمی است. با توجه به ماهیت استقرای تعمیمی، کدام گزینه بهترین توصیف را درباره این استنتاج بیان می‌کند؟

- (۱) چون فقط سه فلز بررسی شده‌اند، نمی‌توان با قطعیت گفت: همه فلزات منبسط می‌شوند؛ نمونه‌ها کافی و جامع نیستند.
- (۲) نمونه‌های انتخاب‌شده کاملاً تصادفی هستند، پس استنتاج قطعاً صحیح است.
- (۳) چون آزمایش‌ها در شرایط مختلف انجام شده، نتایج به همه فلزات تعمیم داده می‌شود.
- (۴) استدلال استقرایی همیشه منجر به نتایج یقینی و قطعی می‌شود و بنابراین تعمیم این نتیجه صحیح است.

۱۴۹- کدام استدلال استقرایی از نظر قوت، معتبرتر از بقیه است؟

- (۱) هر روز از ابتدای تاریخ تاکنون زمین به دور خورشید چرخیده است؛ بنابراین فردا هم چنین خواهد بود.
- (۲) در سه بار خرید اخیر، فروشنده کنار خیابان سیب‌های خوبی به من داده است؛ بنابراین همیشه از او سیب خوب خواهم گرفت.
- (۳) در پنج سال گذشته، تیم فوتبال شهرم در اولین بازی فصل شکست خورده است؛ بنابراین امسال هم شکست می‌خورد.
- (۴) در چند خانه‌ای که بازدید کرده‌ام، همه آشپزخانه‌ها کوچک بوده‌اند؛ بنابراین تمام خانه‌های این شهر آشپزخانه کوچک دارند.

۱۵۰- استنتاج بهترین تبیین را باید نوعی ... دانست که ...

- (۱) استقرا - فرضیه‌های علمی را رد می‌کند.
- (۲) استقرا - در زندگی روزمره کاربرد دارد.
- (۳) قیاس - نتیجه‌اش احتمالی است.
- (۴) قیاس - فرضیه‌های علمی را بررسی می‌کند.

امکان شناخت
(درس ۶)
صفحه‌های ۴۳ تا ۴۹

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۱۵۱- اختلاف نظر دو نفر درباره موضوعی واحد و تلاش هر کدام از آن‌ها برای تبیین دیدگاه خود مؤید کدام نکته نیست؟

(۱) قابل انتقال بودن شناخت (۲) قابل حصول بودن شناخت

(۳) متکثر بودن واقعیات (۴) متکثر بودن ادراکات

۱۵۲- بر اساس بحث «چیستی معرفت»، هنگامی که فردی می‌گوید «می‌دانم توپ آنجاست»، کدام نکته فلسفی در باب معرفت روشن می‌شود؟

(۱) معرفت صرفاً به معنای هماهنگی ذهنی شخص با ذهن دیگران است.

(۲) معرفت همان توافق جمعی بر سر معنای الفاظ است.

(۳) معرفت به معنای پیش‌بینی پدیده‌های آینده بر پایه تجربه است.

(۴) معرفت آگاهی نسبت به واقعیت خارجی و داشتن مابه‌ازای عینی در خارج است.

۱۵۳- کدام عبارت درباره «معرفت‌شناسی» صحیح نیست؟

(۱) یکی از تفاوت‌های معرفت‌شناسی امروزه با گذشته، بررسی مستقل مباحث آن در شاخه‌ای جداگانه است.

(۲) امکان معرفت یک امر بدیهی است، اما کسانی انکارش کرده‌اند.

(۳) معرفت‌شناسی شامل فلسفه نیز می‌شود و به خود شناخت می‌پردازد.

(۴) معنا و مفهوم معرفت چنان روشن است که نیازی به تعریف ندارد.

۱۵۴- کدام مورد، عبارت زیر را به نحو مناسب تکمیل می‌کند؟

«هر نوع شک در مقوله شناخت متناقض ... و گرگیاس با توجه به اینکه در سخن منکر امکان شناخت بود، در عمل منکر امکان شناخت ...»

(۱) است - بود (۲) نیست - نبود (۳) است - نبود (۴) نیست - بود

۱۵۵- کدام‌یک از گزینه‌های زیر به شکاکیت مطلق معرفتی اشاره ندارد؟

(۱) حقایق بسیاری وجود دارد که هنوز انسان نتوانسته آنها را پیدا کند.

(۲) ما نمی‌توانیم به علم مطابق واقع برسیم.

(۳) هیچ شناخت یقینی وجود ندارد.

(۴) انسان حتی در شناخت امور محسوس هم همواره خطا می‌کند.

۱۵۶- کدام گزینه درباره امکان معرفت نادرست است؟

- ۱) با اینکه چیستی و امکان معرفت برای همگان روشن است، اما گروهی در گذشته و اکنون نسبت به امکان معرفت مشکوک هستند.
- ۲) اینکه هم‌اکنون شما در حال خواندن و بررسی این گزینه هستید از نشانه‌های امکان شناخت است.
- ۳) شک در توانایی‌های انسان برای شناخت برخی امور و همین‌طور شک در اصل امکان شناخت خودمتناقض است.
- ۴) این سؤال که «آیا می‌توان فهمید در سیارات دیگر موجوداتی شبیه انسان وجود دارند یا خیر؟» مربوط به شکاکیت نسبی است.

۱۵۷- کدام گزاره بهتر نشان‌دهنده پیشرفت دانش انسان است؟

- ۱) پیشرفت دانش تنها به‌وسیله کشف اطلاعات جدید در مورد پدیده‌ها و گشودن شاخه‌های تازه علم انجام می‌شود و تصحیح خطاهای گذشته تأثیری در آن ندارد.
- ۲) پیشرفت دانش شامل دو شاخه مکمل است: کشف حقایق جدید و اصلاح اشتباهات گذشته؛ به همین دلیل دانش‌های قدیمی بدون تغییر و به‌صورت کامل حفظ می‌شوند.
- ۳) پیشرفت دانش به دو شکل انجام می‌شود، کشف اطلاعات تازه و اصلاح دانش‌های قبلی، به‌طوری‌که دانش گذشته ممکن است به‌طور کامل بازنگری شود و تغییر یابد.
- ۴) دانش انسان همواره به‌صورت خطی و بدون اشتباه پیشرفت کرده است، زیرا خطاها نشان‌دهنده ناتوانی بشر در کسب معرفت هستند.

۱۵۸- «اصلاح مدل اتمی رادرفورد توسط نیلز بور، فیزیکدان آلمانی» به کدام‌یک از حیطه‌های معرفت‌شناسی مربوط می‌شود؟

۱) ابزارهای شناخت	۲) قلمرو شناخت
۳) ماهیت شناخت	۴) امکان شناخت

۱۵۹- اگر بپذیریم که «شناخت همواره با خطا و اشتباه همراه است»، کدام پیامد منطقی از آن ناشی می‌شود؟

- ۱) شناخت تنها در صورتی معتبر است که به تجربه حسی محدود گردد.
- ۲) امکان هیچ‌گونه معرفت یقینی وجود ندارد.
- ۳) معرفت یقینی صرفاً در امور ذهنی محدود می‌شود.
- ۴) حقیقت عینی نفی می‌شود.

۱۶۰- عبارت «حقایق بسیاری در جهان خلقت وجود دارد که هنوز برای انسان قابل شناسایی نیست» نشان‌دهنده چیست؟

۱) نامحدودبودن شناخت آدمی	۲) تدریجی بودن فرایند شناخت
۳) تردید در امکان معرفت	۴) وجود خطا در شناخت

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

بازیگران اصلی در میدان اقتصاد

(درس‌های ۶ و ۷)

صفحه‌های ۵۵ تا ۸۰

۱۶۱- کدام یک از عبارتهای زیر به وظایف دولت در بخش «ارائه کالای عمومی» اشاره دارد؟

(الف) سرمایه‌گذاری در حوزه خدمات عمومی

(ب) بهبود امنیت خرید و فروش و مبادلات

(ج) وضع مجموعه گسترده‌ای از قوانین و مقررات

(د) تأمین امنیت مردم کشور

(ه) تضمین وجود اطلاعات و آگاهی‌های لازم برای مبادله

(۱) «الف» - «د» (۲) «ب» - «ه» (۳) «ب» - «ج» - «د» (۴) «الف» - «ج» - «ه»

۱۶۲- کدام مورد درباره نوعی از مالیات که چندمرحله‌ای است و از تفاوت بین قیمت کالا و خدمات عرضه شده با کالا و خدمات خریداری شده در دوره‌ای

مشخص گرفته می‌شود، درست است؟

(۱) برای حمایت از صنایع داخلی به کار گرفته می‌شود.

(۲) نهایتاً به وسیله مصرف‌کننده نهایی پرداخت می‌شود، اما وظیفه قانونی پرداخت آن به عهده تولیدکنندگان و فروشندگان است.

(۳) با ایجاد شفافیت، فرار مالیاتی را کاهش می‌دهد.

(۴) بر مبنای ثروت افراد محاسبه می‌شود.

۱۶۳- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح دو پرسش زیر است؟

(الف) با توجه به جریان چرخشی درآمد، کدام گزینه صحیح نمی‌باشد؟

(ب) کدام مورد درباره تأمین منابع مالی دولت، برای ارائه خدمات و کالاهای عمومی، درست است؟

(۱) (الف) در بازار عوامل تولید، دولت کالاها و خدمات تولیدی توسط بنگاه‌ها را خریداری و مبالغ را تحت عنوان قیمت آن کالاها و خدمات پرداخت می‌کند.

(ب) فروش اوراق مشارکت - ایجاد بدهی - عوارض نوسازی

(۲) (الف) دولت با دریافت مالیات از شرکت‌ها و خانواده‌ها و پرداخت یارانه به آن‌ها نقشی مهم در اقتصاد ایفا می‌کند. (ب) خرید اوراق مشارکت - پرداخت یارانه

- فروش دارایی‌های تجدیدناپذیر

(۳) (الف) بنگاه‌های اقتصادی و دولت‌ها، دو بازیگر اصلی اقتصادی هستند که برای رفع نیاز خانوارها به صحنه آمده‌اند. (ب) فروش اوراق مشارکت - ایجاد بدهی

- عوارض نوسازی

(۴) (الف) در بازار عوامل تولید، دولت کالاها و خدمات تولیدی توسط بنگاه‌ها را خریداری و مبالغ را تحت عنوان قیمت آن کالاها و خدمات پرداخت می‌کند.

(ب) خرید اوراق مشارکت - پرداخت یارانه - فروش دارایی‌های تجدیدناپذیر

۱۶۴- جدول زیر یک فرایند سه مرحله‌ای از مراحل تولید لباس را نشان می‌دهد؛ با فرض وجود نرخ ۹ درصد برای مالیات بر ارزش افزوده:

مرحله ۱: کشاورز پنبه را کشت می‌دهد و آن را به قیمت ۲۵,۰۰۰ تومان به پارچه‌باف می‌فروشد.	مرحله ۲: پارچه‌باف، پارچه را می‌بافد و به قیمت ۴۵,۰۰۰ تومان به خیاط می‌فروشد.	مرحله ۳: خیاط لباس را می‌دوزد و آن را به قیمت ۹۰,۰۰۰ تومان به مغازه‌دار می‌فروشد.
--	---	---

الف) مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده

ب) مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله دوم

ج) قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده در مرحله اول، کدام است؟

(۱) ۸,۰۰۰ تومان - ۲,۸۰۰ تومان - ۲۷,۲۵۰ تومان

(۲) ۸,۱۰۰ تومان - ۲,۸۰۰ تومان - ۲۶,۸۰۰ تومان

(۳) ۸,۰۰۰ تومان - ۱,۸۰۰ تومان - ۲۶,۸۰۰ تومان

(۴) ۸,۱۰۰ تومان - ۱,۸۰۰ تومان - ۲۷,۲۵۰ تومان

۱۶۵- در ارتباط با «تاب‌آوری و انعطاف‌پذیری هنگام تحریم‌ها»، کدام مورد نادرست است؟

(۱) باید بر مزیت‌های مطلق و نسبی موجود در کشور، تمرکز کرد.

(۲) خودکفایی در تأمین کالاهای راهبردی در داخل، راه را برای تأمین نیازهای اساسی هموار می‌سازد.

(۳) گوناگونی راه‌های تأمین نیازها از طریق واردات، به تاب‌آوری اقتصاد در هنگام تحریم، کمک می‌کند.

(۴) فاصله گرفتن از اقتصاد تک‌محصولی، کشورهای سلطه‌گر را برای تحریم اقتصادی با شکست مواجه می‌کند.

۱۶۶- کدام گزینه در ارتباط با «کالاهای راهبردی» درست است؟

(۱) کالاهای راهبردی تنها برای تأمین نیازهای نظامی و دفاعی هستند.

(۲) هدف از حمایت برای تأمین کالاهای راهبردی دوری از آسیب‌پذیری اقتصاد کشور است.

(۳) کالاهای راهبردی در کشورهای مختلف یکسان تعریف می‌شود.

(۴) کالاهای راهبردی در زمان بحران، جنگ و تحریم‌های اقتصادی اهمیت دارند.

۱۶۷- کارگاهی کالایی را در سال به تعداد ۲۰,۰۰۰ تولید و به قیمت هر واحد ۱۲۰,۰۰۰ تومان فروخته است. در صورتی که در هر ماه مبلغ ۶۵ میلیون

تومان در فرایند تولید هزینه شود و دولت، مالیاتی معادل ۱۰ درصد به‌طور سالیانه، بر سود حاصل از فعالیت تولیدی کارگاه وضع کند، پاسخ

پرسش‌های زیر به‌ترتیب از راست به چپ، کدام است؟

الف) مالیات ماهیانه کارگاه به‌طور متوسط چند تومان است؟

ب) مانده خالص سالیانه کارگاه چند میلیون تومان است؟

(۲) ۱۶۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۶۰۶

(۱) ۱۳,۵۰۰,۰۰۰ - ۱۶۰۶

(۴) ۱۶۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۴۵۸

(۳) ۱۳,۵۰۰,۰۰۰ - ۱۴۵۸

۱۶۸- جدول زیر، میزان تولید دو کالا را در سه کشور نشان می‌دهد. با فرض این که هر سه کشور به یک اندازه از نیروی کار، سرمایه و دانش فنی برخوردار باشند، به ترتیب:

نام کشور / نام کالا	ایران	برزیل	هند
پسته	۷۰	۴۰	۲۰
قهوه	۳۵	۶۵	۱۰

الف) کدام کشور باید به تولید قهوه بپردازد؟

ب) کشور هند در تولید کدام محصول مزیت نسبی دارد؟

ج) چرا کشور هند باید از اصل مزیت نسبی استفاده کند؟

۱) ایران - قهوه - زیرا در تولید پسته مزیت مطلق ندارد و باید آن را از دو کشور دیگر وارد کند.

۲) برزیل - پسته - زیرا هزینه تمام شده تولید قهوه در هند، از دو کشور دیگر کم‌تر است.

۳) ایران - قهوه - زیرا برای تولید مقدار مشخصی از این دو کالا، باید منابع بیشتری را صرف کند.

۴) برزیل - پسته - زیرا هیچ‌کدام از دو کالا را به‌صرفه تولید نمی‌کند.

۱۶۹- در هر یک از شرایط زیر کدام اقدام برای دولت‌ها، مناسب‌تر است؟

- یک کشور در حال توسعه می‌خواهد از صنایع داخلی خود حمایت کند و از میزان وابستگی‌اش به کشورهای دیگر بکاهد.
- کشوری توسعه‌یافته قصد دارد روابط اقتصادی‌اش را با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با او دارند، گسترش دهد.

۱) متنوع کردن بازار فروش محصولات وارداتی - افزایش تعرفه کالاهای وارداتی

۲) افزایش صادرات - نقض پیمان‌های تجاری

۳) کاهش تعرفه کالاهای وارداتی - خلق مزیت‌های جدید اقتصادی

۴) افزایش تعرفه کالاهای وارداتی - وضع پیمان‌های تجاری با کشورهای هم‌نظر

۱۷۰- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) پیامد رعایت نشدن اصل مزیت‌های مطلق و نسبی، کدام است؟

ب) مزیت اقتصاد تک‌محصولی در جامعه شهری چیست؟

۱) افزایش تعامل قدرتمند با دیگران - تخصص‌گرایی و تولید براساس اصل مزیت مطلق یا نسبی

۲) افزایش تعامل قدرتمند با دیگران - تمرکز بر مزیت‌های مطلق

۳) کاهش رفاه جامعه - تخصص‌گرایی و تولید براساس اصل مزیت مطلق یا نسبی

۴) کاهش رفاه جامعه - خلق مزیت‌های جدید

دانش آموز عزیز، سوالات عمومی از شماره ۲۰۱ شروع می‌شود، دقت نمایید تا گزینه‌ها را به درستی وارد پاسخ‌برگ کنید.

دفترچه سؤال ?

عمومی دوازدهم

رشته انسانی

۱۴ آذر ماه ۱۴۰۴

تعداد سوالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی ۳	۲۰	۲۰۱ - ۲۲۰	۲۰
دین و زندگی ۳	۱۰	۲۲۱ - ۲۳۰	۱۰
زبان انگلیسی ۳	۱۰	۲۳۱ - ۲۴۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۴۰	—	۴۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

فارسی	حسن افتاده، حسین پرهیزگار، سعید جعفری، نازنین فاطمه حاجیلو، ابوالفضل عباس‌زاده، الهام محمدی
دین و زندگی	محسن بیاتی، فردین سماقی، مرتضی محسنی‌کبیر، میثم هاشمی
زبان انگلیسی	رحمت‌اله استیری، ایمان حسن‌پور، محمد سلیمانی، محمد مهدی دغلاوی

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	مسئول درس‌های مستندسازی
فارسی	نازنین فاطمه حاجیلو	نازنین فاطمه حاجیلو	محسن اصغری، مرتضی منشاری	—	فریبا رنوفی، امیرمحمد کماسی مهدی یعقوبیان، محسن جمشیدی
دین و زندگی	محمد مهدی مانده‌علی	محمد مهدی مانده‌علی	امیرمهدی افشار یاسین ساعدی	—	سجاد حقیقی‌پور، مجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آراتی
اقلیت‌های مذهبی	دبورا حاتانیا	دبورا حاتانیا	معصومه شاعری	—	—
زبان انگلیسی	رحمت‌اله استیری	رحمت‌اله استیری	مانده سالاری، محدثه مرآتی، فاطمه نقدی	مانده سالاری، محمد سعید رضایی	سپهر اشتیاقی، علیرضا رمضان‌زاده

کلاس‌های آنلاین عمومی

نام درس	نام دبیر	روز	ساعت
زبان انگلیسی ۳	محدثه مرآتی	سه‌شنبه	۱۷ - ۱۸
عربی، زبان قرآن ۳	ابوطالب درانی	سه‌شنبه	۱۹ - ۲۰
دین و زندگی ۳	سجاد حقیقی‌پور	چهارشنبه	۱۹ - ۲۰
فارسی ۳	نازنین حاجیلو	پنج‌شنبه	۱۹ - ۲۰

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رنوفی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	زهره تاجیک
ناظر چاپ	حمید عباسی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۴۳

۲۰ دقیقه

فارسی ۳

ستایش / ادبیات تعلیمی /
ادبیات غنایی
ادبیات سفر و زندگی
(از پاریز تا پاریس)
درس ۱ تا پایان درس ۸
صفحه ۱۰ تا ۷۱

۲۰۱- با توجه به واژگان مشخص شده، معنی نوشته شده در مقابل کدام گزینه، نادرست است؟

- (۱) چه نیکو گفت با جمشید دستور
(۲) کز نیستان تا مرا بریده‌اند
(۳) نی، حریف هر که از یاری برید
(۴) بی‌گاه شد بی‌گاه شد، خورشید اندر چاه شد
- که با نادان نه شیون باد و نه سور (فرمان)
در نفیرم مرد و زن نالییده‌انند (فریاد و زاری)
پرده‌هایش پرده‌های ما درید (دوست و همراه)
خورشید جان عاشقان در خلوت الله شد (غروب یا شب شد).

۲۰۲- کدام گزینه، املاي درست را از بین دو املاي پیشنهادی انتخاب کرده است؟

- (۱) صبح، هنگام چریغ آفتاب کنار «قنات حسنی» در شهر سیرجان (اتراق / اطراق) می‌کردیم.
(۲) زیرا آن روز سیصد تومان پول مجموعاً تهیه کرده بودم که به تهران بیایم و این، مخارج (قریب / غریب) شش ماه من بود.
(۳) دیوارهای کهن روم که هنوز (طاق / طاق) ضربی دروازه‌های آن باقی است، حکایت از روزگاران گذشته دارد.
(۴) جزیره‌های کوچک و بزرگ، مثل وصله‌های رنگارنگ بر (تیلسان / طیلسان) آبی مدیترانه دوخته شده است.

۲۰۳- نقش دستوری کلمات مشخص شده در ابیات کدام گزینه، به ترتیب با کلمات مشخص شده در عبارات زیر یکسان است؟

- باران رحمت بی‌حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی‌درغش همه جا کشیده.

- اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده.

- الف) محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت
ب) گفت: «از بهر غرامت، جامه ات بیرون کنم»
ج) ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز
د) گفت: «می‌باید تو را تا خانه قاضی برم»
- مست گفت: «ای دوست، این پیراهن است، افسار نیست»
گفت: «پوسیده است، جز نقشی ز پود و تار نیست»
کان سوخته را جان شد و آواز نیامد
گفت: «رو، صبح آی، قاضی نیمه‌شب بیدار نیست»

- (۱) ج، د / الف، ب (۲) ب، د / الف، ج (۳) ب، الف / ب، ج (۴) ج، ب / الف، د

۲۰۴- توضیحات کدام گزینه، در مورد مبحث «گروه اسمی و وابسته‌های وابسته» درست است؟

- (۱) ناچار می‌بایست ده فرسخ راه را پیموده به سیرجان بروم: «ده» وابسته وابسته از نوع «میمز» است.
(۲) شوخی روزگار است که مهد دموکراسی عالم ... در این عبارت، وابسته وابسته از نوع «صفت مضاف‌الیه» یافت می‌شود.
(۳) به یاد گذشته‌ها و خاطرات پاریز و خواندن بینوایان ویکتور هوگو ... : «ویکتور هوگو» وابسته وابسته از نوع «صفت مضاف‌الیه» است.
(۴) ... برای چسباندن در پاکت به کار می‌رود، پاره کرد: وابسته وابسته در این عبارت، از نوع «مضاف‌الیه مضاف‌الیه» است.

۲۰۵- آرایه بخش مشخص شده در کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) از سبیم به سر یکی کله خود
(۲) تا وارهی از دم ستوران
(۳) تو قلب فسرده زمینگی
(۴) برکش ز سر این سپید معجر
- ز آهن به میان یکی کمر بند (استعاره از برف)
وین مردم نحس دیومانند (استعاره از انسان‌های پست و نالان)
از درد ورم نموده یک چنند (مجاز از دماوند)
بنشین به یکی کبود اورند (مجاز از فر و شکوه)

۲۰۶- میان قسمت‌های مشخص شده آرایهٔ مشترک ... برقرار است.

- الف) خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان
 ب) کرانه‌های فرات، خط از کرانهٔ رود تیبر می‌خواندند.
 ج) متوجه شدم قدرت قلم این نویسنده تا چه حد بوده است.

(۱) استعاره (۲) ایهام (۳) مجاز (۴) ایهام تناسب

۲۰۷- آثار موجود در کدام گزینه، همگی در یک نوع ادبی جای می‌گیرند؟

- (۱) گلستان - مثل درخت، در شب باران - از پاریز تا پاریس
 (۲) مثنوی معنوی - تمهیدات - کلیله و دمنه
 (۳) فی حقیقة‌العشق - فیه ما فیه - شعر «دماوندیه»
 (۴) دیوان اشعار فرخی یزدی - روایت سنگرزازان ۲ - قصهٔ شیرین فرهاد

۲۰۸- مفهوم نهایی ابیات زیر در کدام گزینه دقیق‌تر بیان شده است؟

- «بنده همان به که ز تقصیر خویش
 عذر به درگاه خدای آورد
 ورنه سزاوار خداوندی‌اش
 کس نتواند که به جای آورد»

- (۱) ناتوانی انسان از شکرگزاری شایسته و بایستهٔ خداوند
 (۲) بخشایش گناهان انسان از سوی باری تعالی
 (۳) لزوم عذرخواهی انسان از گناهان خود
 (۴) مذمت کوتاهی نمودن انسان‌ها در عبادت خداوند

۲۰۹- عبارت و شعر کدام گزینه، با یکدیگر قرابت معنایی ندارند؟

- (۱) عشق، آتش است، هر جا که باشد، جز او رخت، دیگری نهد. هر جا که رسد، سوزد و به رنگ خود گرداند.
 زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست
 (۲) وجود عاشق از عشق است؛ بی عشق چگونه زندگانی کند؟! حیات از عشق می‌شناس و مَمات بی‌عشق می‌یاب.
 بی‌عشق زیستن را جز نیستی، چه نام است؟ یعنی اگر نباشی، کار دلم تمام است
 (۳) در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند و خود را ایثار عشق کند.
 من که هر آن چه داشتم اول ره گذاشتم حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو
 (۴) هر که عاشق نیست، خودبین و پرکین باشد و خودرای بود. عاشقی بی‌خودی و بی‌رایی باشد.
 ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد

۲۱۰- مفهوم عبارت در کدام گزینه نادرسر آمده است؟

- (۱) آدمی به هر جا می‌رود، گمان می‌کند به غایت‌القضای مقصود خود رسیده است: محدود بودن اندیشهٔ آدمی و بی‌کرانه بودن جهان هستی
 (۲) اما چه استبعادی دارد که عمری باشد و روزی خاطراتی از سفر ماه هم بنویسم! دور از انتظار بودن
 (۳) تنها در این دو شهر یک «سرپری» زدیم: توقف کوتاه کردن
 (۴) آخرین چراغ امپراتوری روم را موسولینی روشن کرد ... اما همه می‌دانیم که «دولت مستعجل» بود: زودگذر بودن عمر آخرین امپراتوری روم

تبدیل به تست نمونه سؤال‌های امتحانی

۲۱۱- تمام واژه‌های کدام گزینه، درست معنا شده است؟

(۱) بنات: گیاهان - مدام: می

(۲) تاک: رز - ثنا: روشنایی

(۳) درهم: مسکوک طلا - صواب: مصلحت

(۴) قسیم: صاحب‌جمال - ورق: برگ

۲۱۲- در کدام گزینه، دو نادرستی املایی یافت می‌شود؟

(۱) اسیر بعضی لبخند کنایه‌آمیزی می‌زند و می‌گوید: «خیال کردید ما الاغ هستیم؟ ما آن الاغی را که بار مین رویش بود، گرفتیم.»

(۲) همه به هم ظل زدیم و در میان بخت و حیرت اسیر دشمن، همراه با حاجی با صدای بلندی از ته دل خندیدیم... .

(۳) «حاج احمد آقا! پسر گل‌گلاب! دشمن عن‌غریب است که توی این دشت وسیع عملیات کند...»

(۴) خر سلانه‌سلانه راه می‌آید و گاهی می‌ایستد و این سو و آن سو را بو می‌کشد و علف و خواری را پوزه می‌زند و دوباره راه می‌افتد.

۲۱۳- کدام گروه اسمی، «صفت مضاف‌الیه» دارد؟

(۱) معلم شریف باسواد

(۲) دهات دورافتاده ایران

(۳) قلم این نویسنده

(۴) چند شعاع کم‌نور خورشید

۲۱۴- در کدام بیت «کنایه» نمی‌یابید؟

(۱) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم

(۱) هر ملتی که مردم صاحب‌قلم نداشت

(۲) در پیشگاه اهل خرد نیست محترم

(۲) هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت

(۳) جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن

(۳) بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است

(۴) فرخی ز جان و دل می‌کند در این محفل

(۴) دل نثار استقلال، جان فدای آزادی

۲۱۵- با توجه به ابیات در جدول زیر، آرایه‌ها به ترتیب در کدام گزینه آمده‌اند؟ (یک آرایه اضافی است.)

۱- کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند	کی بود؟ کجا بود؟ کی‌اش نام نهادند؟	الف) حسن تعلیل
۲- صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب	تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند	ب) جناس همسان
۳- آیین طریق از نفس پیر مغان یافت	آن خضر که فرخنده پی‌اش نام نهادند	ج) مجاز
		د) ایهام

(۴) ب، ج، د

(۳) د، ج، الف

(۲) د، الف، ب

(۱) ب، الف، ج

۲۱۶- عبارت زیر، کدام مثل را یادآوری نمی‌کند؟

«از بیم عقرب جرّارهٔ دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیهٔ حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.»

(۱) از باران به ناودان پناه بردن

(۲) از چاله به چاه افتادن

(۳) با زبان خوش مار را از سوراخ بیرون کشیدن

(۴) از بیم مار به دهان اژدها رفتن

۲۱۷- کدام گزینه، جاهای خالی شعر زیر را به ترتیب کامل می‌کند؟

«پیش از من و تو بسیار، بودند و نقش بستند

... الف ....

تا در زمانه باقی‌ست آواز باد و باران»

..... ب .....

(۱) دیوار زندگی را زین گونه یادگاران - فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران

(۲) کاین گونه فرصت از کف دادند بی‌شماران - ای جویبار جاری! زین سایه برگ مگریز

(۳) کاین گونه فرصت از کف دادند بی‌شماران - بیرون نمی‌توان کرد حتی به روزگاران

(۴) دیوار زندگی را زین گونه یادگاران - وین نغمهٔ محبت بعد از من و تو ماند

۲۱۸- دو بیت زیر، کدام مفهوم را خاطرنشان می‌سازند؟

گفت: «تا داروغه را گوئیم، در مسجد بخواب»

گفت: «مسجد، خوابگاه مردم بدکار نیست»

گفت: «دیناری بده پنهان و خود را وارهان»

گفت: «کار شرع، کار درهم و دینار نیست»

(۱) قداست پدیده‌های شرعی

(۲) تغییرپذیری احکام شرعی

(۳) تعرض ناپذیری احکام شرعی

(۴) قیمت‌ناپذیری پدیده‌های شرعی

۲۱۹- مقصود از «بدحالان» و «خوشحالان» در بیت زیر، به ترتیب چیست؟

«من به هر جمعیتی، نالان شدم

جفت بدحالان و خوشحالان شدم»

(۱) عاشقان - کسانی که عاشق نیستند

(۲) رهروان حق - مردم عادی

(۳) دورماندگان از درگاه حق - مقربان درگاه حق

(۴) فیلسوفان - عارفان

۲۲۰- با توجه به حکایت زیر از «تذکرة الاولیا»ی عطار، نویسنده، چه مهارت‌هایی را برای گذران زندگی ضروری می‌داند؟

«نقل است که از او [ابراهیم ادهم] پرسیدند که روزگار چگونه می‌گذرانی؟ گفت: «سه مرکب دارم؛ بازبسته؛ چون نعمتی پدید آید، بر مرکب شکر نشینم

و پیش او باز شوم و چون بلایی پدید آید، بر مرکب صبر نشینم و پیش باز روم و چون طاعتی پیدا گردد، بر مرکب اخلاص نشینم و پیش روم.»

(۱) اسب‌سواری، بر مرکب نشستن، پیش رفتن

(۲) شکر به‌جا آوردن، صبر کردن، اخلاص‌ورزی

(۳) طاعت، اخلاص، پیش رفتن

(۴) پرسیدن، گذراندن، گفتن

۱۰ دقیقه

دین و زندگی ۳

دانش آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئول حوزه دریافت نمایید.

هستی بخش / یگانه بی‌همتا /
توحید و سبک زندگی
فقط برای تو / قدرت پرواز /
سنت‌های خداوند در زندگی
درس ۱ تا پایان درس ۶
صفحه ۲ تا صفحه ۷۶

۲۲۱- کدام گزینه به ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر را به درستی تعیین کرده است؟

(الف) انسان می‌تواند به شناخت صفات و افعال الهی دست یابد.

(ب) نیازمندی جهان به خداوند، گاهی قطع یا کم می‌شود.

(ج) هر موجودی، نیازمند یک پدیدآورنده است.

(۲) ص، غ، ص

(۱) ص، ص، غ

(۴) ص، غ، غ

(۳) غ، ص، ص

۲۲۲- عبارت قرآنی «و الله ما فی السماوات و ما فی الارض ...» بیانگر کدام مرتبه از توحید است؟

(۲) توحید در ربوبیت

(۱) توحید در مالکیت

(۴) توحید عملی

(۳) توحید در ولایت

۲۲۳- دیدگاه انسان موحد نسبت به سختی‌ها و حوادث زندگی چگونه می‌باشد و چرا او دارای آرامش روحی است؟

(۱) آن را بخشی از زندگی‌اش تلقی می‌کند و در مقابلش می‌ایستد. - زیرا زندگی‌اش بر اساس رضایت خداست.

(۲) آن را بستری برای رشد و شکوفایی قرار می‌دهد. - زیرا زندگی‌اش بر اساس رضایت خداست.

(۳) آن را بستری برای رشد و شکوفایی قرار می‌دهد. - زیرا تنها به امور معنوی می‌پردازد.

(۴) آن را بخشی از زندگی‌اش تلقی می‌کند و در مقابلش می‌ایستد - زیرا تنها به امور معنوی می‌پردازد.

۲۲۴- در کلام امیر دل‌ها علی (ع) برای وجوب روزه چه فلسفه‌ای ذکر شده است و این سخن ما را به چه سویی هدایت می‌کند؟

(۱) افزایش خلوص انسان‌ها - نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان از میوه‌های درخت اخلاص

(۲) افزایش خلوص انسان‌ها - نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان از راه‌های تقویت اخلاص

(۳) آزمودن اخلاص مردم - دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات از راه‌های تقویت اخلاص

(۴) آزمودن اخلاص مردم - دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات از میوه‌های درخت اخلاص

۲۲۵- عبارات «هیچ عاقل مر کلوخی را زند»، «این که فردا این کنم یا آن کنم» و «گر نبودی اختیار این شرم چیست؟» به ترتیب، مربوط به کدام یک از

شواهد و نشانه‌های وجود اختیار در انسان می‌باشند؟

(۱) مسئولیت‌پذیری - احساس رضایت یا پشیمانی - تفکر و تصمیم

(۲) احساس رضایت یا پشیمانی - تفکر و تصمیم - مسئولیت‌پذیری

(۳) تفکر و تصمیم - مسئولیت‌پذیری - تفکر و تصمیم

(۴) مسئولیت‌پذیری - تفکر و تصمیم - احساس رضایت یا پشیمانی

۲۲۶- به ترتیب، هریک از مثال‌های «نوشتن یک متن» و «جاب‌جایی یک نیمکت» مصداق کدام نوع از از علی که در پیدایش یک پدیده دخالت دارند، می‌باشند؟

(۱) عرضی - عرضی (۲) عرضی - طولی

(۳) طولی - طولی (۴) طولی - عرضی

۲۲۷- آیه «و الذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا و ان الله لمع المحسنین» بیانگر کدام یک از سنت‌های الهی در زندگی انسان است؟

(۱) ابتلاء (۲) توفیق الهی

(۳) امداد عام الهی (۴) املاء و استدراج

۲۲۸- آیا فرصت دادن خداوند به ستمگران و ظالمان به نفعشان است و این موضوع، مصداق کدام سنت الهی می‌باشد؟

(۱) بله - املاء و استدراج (۲) خیر - سبقت رحمت بر غضب

(۳) خیر - املاء و استدراج (۴) بله - سبقت رحمت بر غضب

۲۲۹- در کدام گزینه به نمونه‌هایی از سنت الهی سبقت رحمت بر غضب اشاره شده است؟

(۱) حفظ آبروی بندگان گناهکار - آمرزش گناهان با توبه - آمرزش برخی گناهان با انجام کار نیک

(۲) ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی مؤمن - آمرزش گناهان با توبه - آمرزش برخی گناهان با انجام کار نیک

(۳) حفظ آبروی بندگان گناهکار - آمرزش گناهان با توبه - آمرزش همه گناهان با انجام کار نیک

(۴) ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی مؤمن - ثبت فوری کارهای نیک و گناه انسان‌ها - آمرزش گناهان با توبه

۲۳۰- حدیث شریف امام صادق (ع) مبنی بر این‌که «مَنْ یَمُوت بِالذَّنُوبِ...» با کدام یک از سنت‌های الهی ارتباط دارد و ابتلاء در لغت به چه معناست؟

(۱) املاء و استدراج - امتحان (۲) تأثیر اعمال انسان در زندگی او - امتحان

(۳) املاء و استدراج - آسان نمودن (۴) تأثیر اعمال انسان در زندگی او - آسان نمودن

زبان انگلیسی ۳

۱۰ دقیقه

PART A: Grammar, Writing and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Sense of Appreciation
Look it Up!

درس ۱ و ۲

صفحة ۱۵ تا صفحه ۵۱

231- The latest fashion trends ... very carefully by designers before they are presented to the public.

- 1) studied   2) were studying   3) are studied   4) have studied

232- My uncle had the responsibility of checking the guests at my sister's wedding, ...?

- 1) didn't he   2) hadn't he   3) does he   4) did he

233- Grace had the proper tools for fixing the heater, ... she called her dad for extra help.

- 1) and   2) but   3) or   4) so

234- He tried to stay strong, but eventually ... into tears during the emotional goodbye.

- 1) elicited   2) confirmed   3) burst   4) paused

235- Only a few of the essays handed to the professor ... noticeable mistakes.

- 1) arranged   2) translated   3) contained   4) celebrated

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Language is indispensable to humans. It helps us share our thoughts, express our emotions, and understand one another. Without language, we wouldn't be able to build relationships or learn from others. Over time, languages have gradually developed, changing in sounds, grammar, and vocabulary. That's why the way people speak today is often very different from how their grandparents spoke.

Around the world, there are thousands of languages. Some are spoken by millions of people, while others are used by only a small group. Sadly, many of these smaller languages are disappearing. When a language dies, we also lose part of a culture and history. That's why many specialists are working hard to protect endangered languages before they are lost forever.

Not all languages are spoken with voices. Sign languages use hand movements and facial expressions to share meaning. They are used by people who are deaf or hard of hearing and are just as rich and meaningful as spoken ones.

Learning another language can also help you personally. It can boost your self-confidence, strengthen your brain and help you understand different cultures. In today's global world, speaking more than one language can help you open doors in both personal life and work.

236- What is the main idea of the passage?

- 1) Sign languages are more useful than spoken languages.
2) Only major languages help people in daily situations.
3) Language connects people and changes across history.
4) Language is used only for speaking with other people.

237- Which of the following is TRUE according to the passage?

- 1) The way people speak today is often the same as how their grandparents spoke.
2) The way people speak today is often similar to how their grandparents spoke.
3) The way people speak today is often like how their grandparents spoke.
4) The way people speak today often differs from how their grandparents spoke.

238- Why do a lot of experts want to protect small languages according to the passage?

- 1) Because they help people travel easily to new places.
2) Because their disappearance means losing culture and history.
3) Because their speakers often forget how to use them.
4) Because they are spoken in places with no written signs.

239- What does the passage say about sign languages?

- 1) They are only used in small schools abroad.   2) They are easier to understand than grammar.
3) They use hands and faces to show meaning.   4) They cannot express feelings in daily life.

240- According to the passage, the word "boost" is CLOSEST in meaning to ... .

- 1) worsen   2) lessen   3) reduce   4) improve

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۱۴ آذر

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
حامد کریمی	مسئول دفترچه
آرین غلامی	ویراستار
حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، حامد کریمی، امیر حسین افجه، امیر علی حسینی‌زاده، فرزاد شیرمحمدلی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
ستایش یآوری	ویراستار مستندسازی

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

استعداد تحلیلی

۳۰ دقیقه

بر اساس متن زیر به سه پرسشی که در پی می‌آید پاسخ دهید. بند پایانی یک جای خالی دارد که باید آن را بیابید.

(۱) در تحلیل انقلاب فرانسه، نمی‌توان صرفاً به خیزش توده‌ها یا سقوط سلطنت بسنده کرد؛ بلکه باید آن را به‌مثابه یک دگرگونی ساختاری در نظام

منابع‌هایی تلقی کرد که در اینجا، نه فقط به معنای اقتصادی یا مالی، بلکه به‌عنوان شبکه‌های مشروعیت، قدرت، و دانش تعریف می‌شوند.

(۲) پیش از انقلاب فرانسه، منابع مشروعیت عمدتاً در نهاد سلطنت، کلیسا و اشرافیت متمرکز شده بود؛ اما با ظهور گفتمان‌های روشنگری، این منابع

به چالش کشیده و به‌تدریج به نهادهای مردمی، عقلانیت عمومی و قانون‌گذاری مدنی منتقل شدند.

(۳) از منظر جامعه‌شناختی، می‌توان گفت انقلاب فرانسه منابع را در سطحی بی‌سابقه بازتوزیع کرد. طبقه سوم، که تا پیش از آن به منابع

تصمیم‌گیری دسترسی نداشت، با تشکیل مجلس ملی و تدوین اعلامیه حقوق بشر، توانست بخشی از منابع قدرت را تصاحب کند. این جابه‌جایی

نه تنها ساختار سیاسی را دگرگون کرد، بلکه در حوزه‌های فرهنگی، آموزشی و حقوقی نیز بازتاب یافت.

(۴) نکته مهم آن است که انقلاب فرانسه، برخلاف شورش‌های .....، واجد یک منطق انتقالی بود: انتقال منابع از نهادهای موروثی به نهادهای انتخابی.

این منطق، هرچند با خشونت و افراط‌گرایی همراه شد، در بلندمدت، بنیان‌های دولت مدرن را شکل داد. بنابراین پرسش از انقلاب فرانسه، در سطحی

عمیق‌تر، پرسش از نحوه بازتعریف منابع در یک جامعه در حال گذار است

۲۵۱- در کدام بند نیاز بیشتری به ویرایش دیده می‌شود؟

(۲) بند دوم

(۱) بند نخست

(۴) بند چهارم

(۳) بند سوم

۲۵۲- با واژه‌های به‌هم‌ریخته زیر که با تعداد و جایگاه نادرست نقاط نوشته شده است، عبارتی می‌توان ساخت که به‌خوبی ماهیت و نتایج انقلاب فرانسه را

توصیف کند. شکل درست عبارت چند نقطه دارد؟

نهادها(ی) - عقلانی - ائشچایی - شثنی - چاپگرژی - مثنایخ - مشروغیث - پا - و

(۲) ۲۹

(۱) ۲۸

(۴) ۳۱

(۳) ۳۰

۲۵۳- برای پر کردن جای خالی متن، همه حروف به‌هم‌ریخته کدام گزینه - با همان اندازه که هست - کلمه مناسبی می‌سازد؟

(۲) ب ز ن ا ه ح

(۱) ق م ی ع ط

(۴) م چ م غ

(۳) ی ص س ل غ

۲۵۴- با همه حروف بهم ریخته «ب ت د س ص ع ه» عبارتی کوتاه و کنایی ساخته می‌شود. رفتار شخصی را که با این ویژگی توصیف می‌شود، کدام

گزینه بهتر شرح داده است؟

(۱) نامشخص، بلا تکلیف، بدون پشتوانه و ثبات، در حال تعلیق و سرگردانی

(۲) بخش کوچکی نشان‌دهنده کیفیت یا خصوصیات کل مجموعه، مثال کوچک بیانگر کلیت موضوع

(۳) تغییر مداوم روندها و عادات دیرینه، به ویژه در سنین بالا یا کارهای مهم

(۴) احتیاط بیش از حد، محافظه‌کاری، پرهیز از خطر و عمل کردن با ترس و تردید

۲۵۵- کدام گزینه با گفته‌های متن زیر تطابق بیشتری دارد؟

جنبش فراواقع‌گرایی در اوایل قرن بیستم، تحت تأثیر نظریات زیگموند فروید درباره ناخودآگاه، به کاوش در عوالم رؤیا و تخیل پرداخت. آندره برتون

و سالوادور دالی، با استفاده از ترفندهای «نوشتن خودکار» و «تصاویر ذهنی غریب»، به خلق آثاری پرداختند که مرز میان واقعیت و خیال را درهم

می‌شکستند. این جنبش، به دنبال رهایی بیان از قید منطق و اخلاق بود و تأثیری عمیق بر ادبیات، نقاشی و سینما برجای گذاشت.

(۱) جنبش فراواقع‌گرایی با هدف رهایی بیان از قید منطق، از کاوش ناخودآگاه آدمی بر اساس نظریات فروید سرچشمه می‌گرفت.

(۲) هدف اصلی فراواقع‌گرایی، تفسیر و بازسازی بصری آثار ادبی در عوالم رؤیا و به تصویر کشیدن مرزهای جدید میان اخلاق و واقعیت بود.

(۳) هنرمندان مکتب فراواقع‌گرایی، با تمرکز بر ترفند «نوشتن خودکار»، تأثیر عمیقی بر سینما و نقاشی در نیمه دوم قرن بیستم برجای گذاشتند.

(۴) آندره برتون و سالوادور دالی به دنبال آن بودند که با بهره‌گیری از ناخودآگاه، تأثیر منطق را بر آثار هنری به صورت کامل از بین ببرند.

۲۵۶- مفهوم کدام بیت از عبارت «به قدر فهم مستمعان سخن گفتن» دورتر است؟

(۱) به قدر عقل هر کس گوی با وی / اگر اهلی مده دیوانه را می

(۲) چون که با کودک سروکارت فتاد / پس زبان کودکی باید گشاد

(۳) پست می‌گویم به اندازه عقول / عیب نبود این بود کار رسول

(۴) گردن و ریش و قد و پای دراز / از حماقت حدیث گوید باز

۲۵۷- اگر ابیات زیر را برای ساخت یک حکایت کوتاه مرتب کنیم، کدام بیت در جایگاه دوم قرار می‌گیرد؟

الف) به یک سالش آمد ز دل بر دهان / به یک روز شد منتشر در جهان

ب) یکی ز آن میان گفت و زنهار خواست / مکش بندگان کاین گناه از تو خاست

ج) بفرمود جلاد را بی‌دریغ / که بردار سرهای اینان به تیغ

د) «تکیش» با غلامان یکی راز گفت / که این را نباید به کس بازگفت

الف (۱) ب (۲)

ج (۳) د (۴)

در دو پرسش بعدی، اگر مقدار «الف» بزرگ‌تر بود گزینه «۱» و اگر مقدار «ب» بزرگ‌تر بود گزینه «۲» را انتخاب کنید. اگر مقادیر «الف» و «ب»

مساوی بودند گزینه «۳» را علامت بزنید و اگر با داده موجود امکان مقایسه بین «الف» و «ب» نبود، گزینه «۴» را انتخاب کنید.

۲۵۸- سه فرزند یک خانواده مجموعاً مقداری پول داشتند. ابتدا فرزند بزرگ‌تر یک چهارم پول را خرج کرد، سپس فرزند دوم یک سوم باقی‌مانده را خرج

کرد و از آن‌چه باقی‌مانده بود، برادر سوم یک دوم را خرج کرد.

الف) اختلاف خرج فرزندان اول و دوم

ب) اختلاف خرج فرزندان دوم و سوم

۲۵۹- مستطیلی غیرمربع را یک بار حول طول و بار دیگر حول عرض آن دوران داده و استوانه ساخته‌ایم.

الف) حجم استوانه اول

ب) حجم استوانه دوم

۲۶۰- کدام عدد هم بر ۸ بخش‌پذیر است و هم بر ۹؟

(۲) ۵۴۰۵۳۰۵۲۰

(۱) ۱۶۱۷۱۸۱۹۲۰

(۴) ۲۴۲۳۲۲۲۱۲۰

(۳) ۶۴۰۶۳۰۶۲۰

۲۶۱- حاصل ضرب هر دو عدد متوالی، حتماً بر عدد دو بخش پذیر است. حاصل ضرب هر سه عدد متوالی نیز حتماً بر عدد سه بخش پذیر است. حاصل ضرب

حداقل هر چند عدد متوالی حتماً بر شش بخش پذیر است؟

(۱) سه (۲) چهار

(۳) پنج (۴) شش

۲۶۲- در جدول سودوکوی زیر، در هر ردیف و ستون، باید دقیقاً یکی از اعداد یک، دو، سه و چهار قرار بگیرد. چند شکل برای کامل شده جدول نهایی

		۳	
	۴		۲
۲			۱

متصور است؟

(۱) هشت (۲) چهار

(۳) دو (۴) یک

* در سه پرسش بعدی، مناسب ترین عدد جایگزین علامت سؤال الگو را تعیین کنید.

۲۶۳- ۷۵, ۸۷, ۱۰۲, ۱۰۵, ?

(۱) ۱۱۱ (۲) ۱۱۲ (۳) ۲۱۱ (۴) ۲۱۲

۲۶۴- $\begin{bmatrix} 9 & 8 \\ 7 & 5 \end{bmatrix} \rightarrow 4$ $\begin{bmatrix} 1 & 7 \\ 5 & 3 \end{bmatrix} \rightarrow 6$ $\begin{bmatrix} 5 & 3 \\ 9 & 4 \end{bmatrix} \rightarrow 6$ $\begin{bmatrix} 7 & 8 \\ 2 & 6 \end{bmatrix} \rightarrow ?$

(۱) ۳ (۲) ۴

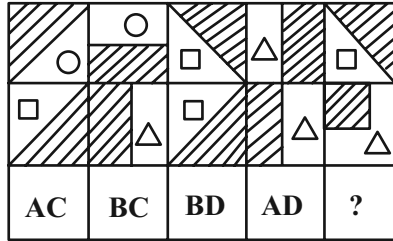
(۳) ۵ (۴) ۶

۲۶۵- ۹۱۱, ۳۳۱, ۳۱۳, ۱۹۱, ۱۳۳, ?

(۱) ۳۹ (۲) ۹۳

(۳) ۱۱۹ (۴) ۹۱۳

۲۶۶- در کدگذاری زیر کدام گزینه بهتر به جای علامت سؤال قرار می‌گیرد؟

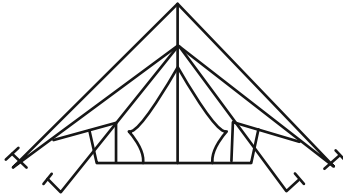
AC (۱)

AD (۲)

BC (۳)

BD (۴)

۲۶۷- در شکل زیر چند مثلث وجود دارد؟

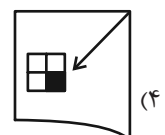
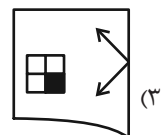
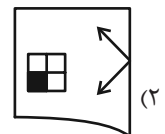
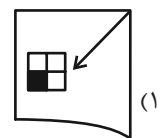
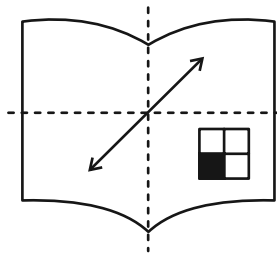
۵ (۱)

۶ (۲)

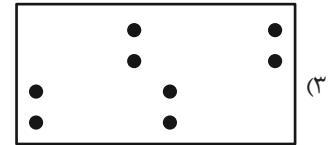
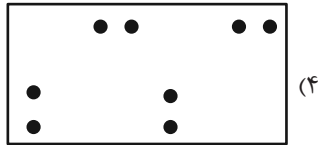
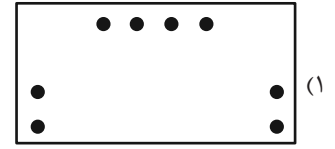
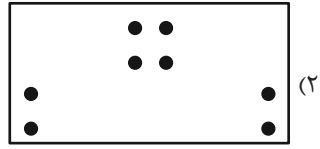
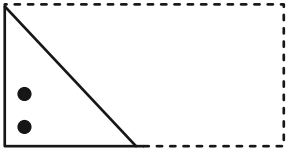
۷ (۳)

۸ (۴)

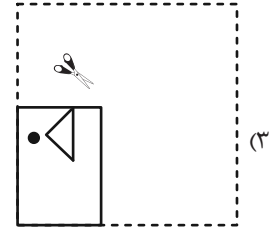
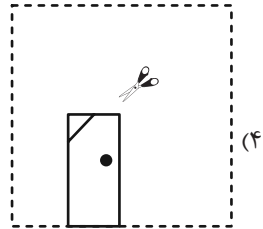
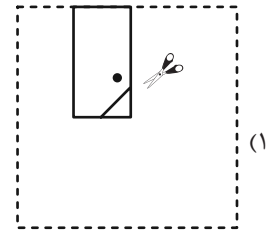
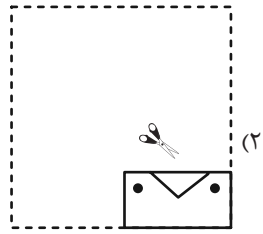
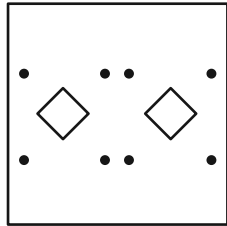
۲۶۸- اگر برگه شفافی را که طرح زیر روی آن رسم شده است، دو بار از روی خط‌چین‌های نشان‌داده شده تا بزنیم، کدام شکل حاصل خواهد شد؟

۲۶۹- اگر برگه تا و سوراخ شده زیر را باز کنیم، کدام شکل حاصل می‌شود؟

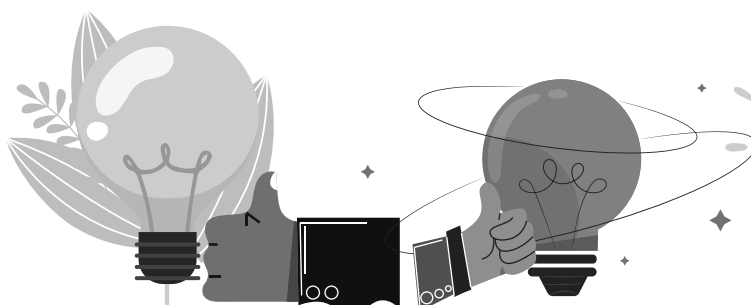
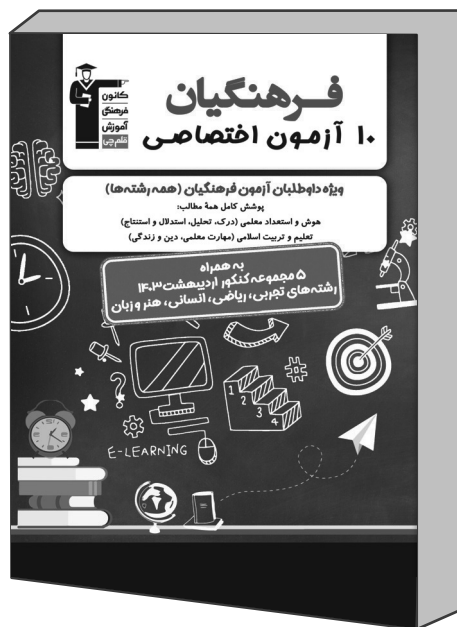

۲۷۰- چهار برگه کاغذ را تا و سوراخ کرده و با برش به شکل‌های زیر درآورده‌ایم. کدام برگه کاغذ را اگر باز کنیم شکل زیر حاصل می‌شود؟

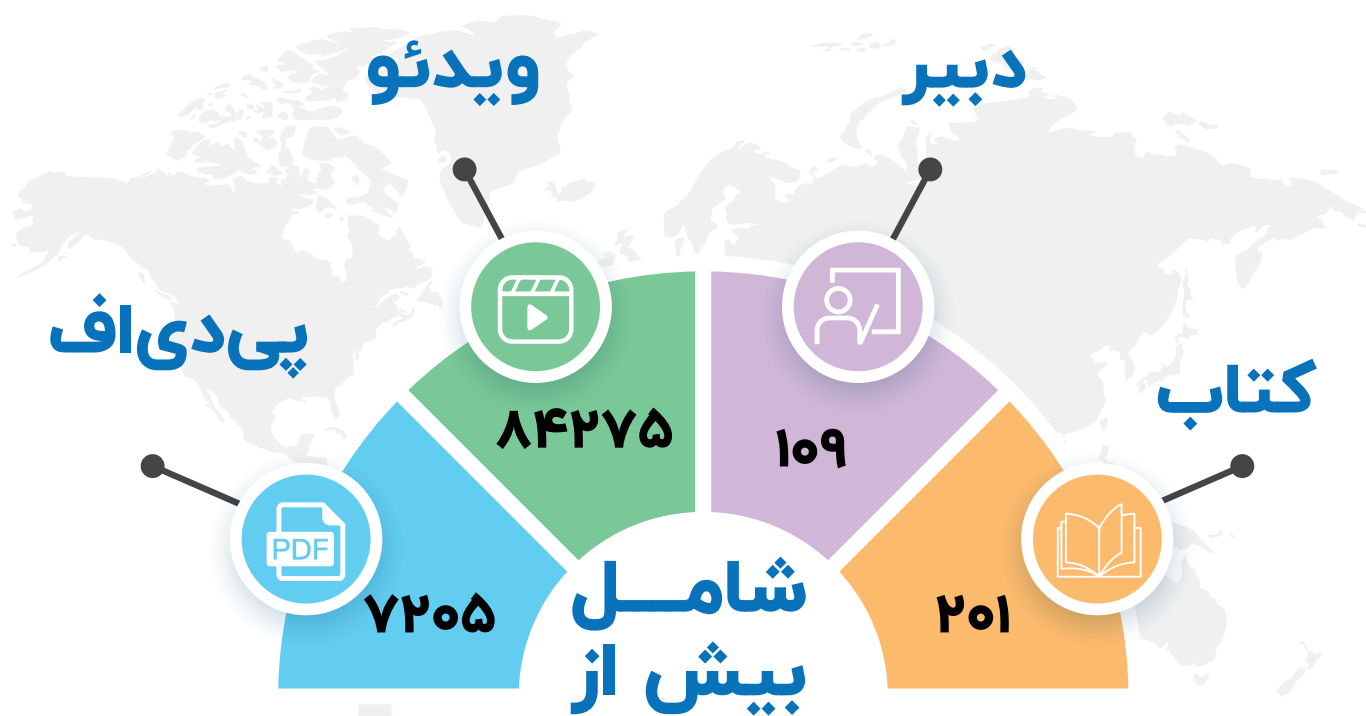
منابع مناسب هوش و استعداد

دوره دوم

مُنیاز اولین نشر آنلاین کنکور کشور

از سال ۹۷ تا کنون

برترین دبیران کنکور کشور در نشر آنلاین مُنیاز

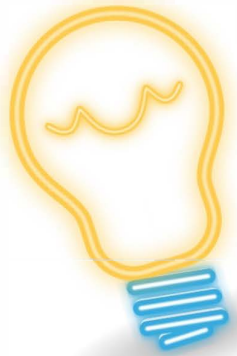

داندود رایگان تمام آزمون های آزمایشی

در کانال تلگرام ما :

آزمونها آزمایشی

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان سازمان سنجش آموزش کشور

join us ...